

BRASSÓI LAPOK

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UTCA 56-58 szám

Mi van a munkanélküliek segélyével?

A munkanélküliek javára mozgalom indult. Hatósági és társadalmi. Gyűjtenek, adakoznak, illetékeket szednek a részükre. Segélyeket osztanak ki pénzben és természetben. A látszat az, hogy minden megtörtént, amit a munkanélküliek rettenetes helyzete, s a társadalom és az állam lelkiismerete megkövetel.

A valóság azonban az, hogy a társadalom csak vontatottan, tartózkodón, keletlenül veszi ki részét a munkából és az áldozatból. Mindenütt, minden vonatkozásban a megsegítés módjának kellene folynia, s a jó módnak és szervezett vállalkozásnak szervezetten kellene nagy tételeket juttatnia a legfontosabb probléma enyhítésére.

A hatósági intézkedések, mint számos panaszból tudjuk, nem elég méltányosak, nem eléggé organizáltak, nem eléggé megnyugtatóak. Sok helyen úgy akarják kezelni a munkanélkülieket, mintha egyenesen belétartoznának a szegényügy rovataiba, holott, mint munka nélkül levő munkások kezelendők, akik önhibájukon kívül kerültek súlyos válságba.

S ezeknek a munkanélkülieknek a megsegítését nem volna szabad ezerféle bürokratikus szabályhoz, feltételhez kötni, mintha annak, aki két hónapig dolgozott valamely gyárban, kevésbé volna kisebb a nyomora, mint annak, aki több esztendő óta töltött el egy vállalatnál. Azt tudjuk, hogy a városi és állami hatóságok rengeteg pénzezt szednek össze különféle forrásokból a munkanélküliek számára, hát nem az-e a természetes, hogy ezeket a pénzeket az emberiség és igazságosság követelése szerint és nem holmi kiesínyes, szórakoztató kikötések alapján osszák szét az arra rászorult munkanélküliek között.

Az arra rászorultak között! Mert tudomásunk van arról is, hogy némely helyen a segélyek szétosztásában illetéktelen és jogtalan protekciók érvényesülnek, s amíg egy-egy igazán nélkülöző, családjával együtt súlyosan szenvedő munkanélküli elutasítanak vagy a szó szoros értelmében famizsnakenyérrel akarják kifizetni, addig egészen jól szituált családok — a munkanélküliség hamis címén — pártfogóik jóvoltából tetemes és kiadás segélyeket élveznek.

Ennek a rendszernek meg kell szűnnie. És bizonyára az ügy sikeréhez és komolyságához tartozik, ha azt követeljük, hogy mind a munkanélküli segélyre való gyűjtés — minden formájában — mind a segélyek szétosztása a legteljesebb nyilvánosság, a legprecízebb beszámolás és elszámolás mellett történjék. Ezt a nyilvánosságot követeli a különféle formában áldozó polgárság és az érdekelt munkanélküliek megnyugtatója. Tudnunk kell, mennyi folyik be kávéházi, vendéglői illetékekből, gyárak, tisztviselők, munkások adományaiból, mulatságok, gyűjtések eredményeiből. Tudnunk kell, kiknek a kezéhez jutnak a pénzek, kik és hogyan osztják szét, mennyi a szükséglet és mennyi kellene, hogy minden munkanélküli hozzájusson az emberi lét minimumához.

Ne engedjük, hogy ez a ma kivételes probléma, melyet meg kell oldani, a közöny, cinizmus vagy éppen a korrupció lelketlenségei miatt elmergesedjék. Ne tegyünk úgy — se társadalom, se állam, — mint XVI. Lajos, amikor a Senard erdőben egy rongyos paraszt koporsóját látva meg, kérdezte, miben halt meg, s mikor válaszul azt kapta: éhségben, megsarkantyuzta a lovát és elvágtatott.

Ne vágtassunk el, s ne dobjunk ki fájó részvételt a segedelemkérő. Nem hazug humanizmusról, hanem véres kötelességről van szó, nem úgynevezett szegényügyről, hanem a szociális helyzet egyik legégetőbb problémájának a megoldásáról, arról, hogy magunk, hazánk és a civilizáció felől elhárítsunk egy fenyegető kataklizmát, a rendnek, munkának, kultúrának halálos összeomlását.

A munkanélküliség problémája mindnyájunké, mindenki tegye meg tehát a kötelességét.

Általános sztrájk előtt áll a Zsilvölgye!

Ujabb 3000 bányásznak mondtak fel a Társulatok

Bukarest, január 5.

A Lupta ma délutáni jelentése szerint kormánykörökben óriási izgalom uralkodik a zsilvölgyi helyzet legújabb kiéleződése miatt. A Zsilvölgyében ugyanis a legkomolyabb fejleményektől lehet tartani s a kormány, ahelyett, hogy az utolsó percben erőiesen a sarkára állana az önkényeskedő bányavállalatokkal szemben, ismét csak megbízottakat küld ki, a „helyzet kivizsgálására” és a „béke helyreállítására”.

A belügyminisztérium egymás után kapja a Zsilvölgyéből az aggasztóbbnál aggasztóbb jelentéseket. A belügyi kormányhoz befutott hírek arról adnak számot, hogy a bányavállalatok most már valósággal kiprovokálják az általános sztrájkot.

Egyrészt a CFR-rel támadt porszén-konfliktus miatt, másrészt pedig, mivel korlátlan uraknak érzik magukat, a bányavállalatok általános bérredukciót akartak keresztülhajtolni. A már amugyis éhbéért dolgozó bányászok természetesen a legkerekebben viszáztatották ezt a gesztust, mire a bányavállalatok azzal válaszoltak, hogy egyszerre felmondott 3000 bányásznak. A bányavállalatok ultimátumszerű felmondása január 15-én lép életbe.

lat ultimátumszerű felmondása január 15-én lép életbe.

A kizárás jellegű tömegelbocsátás híre az állandó izgalomban élő bányavidék hangulatát már csak azért is felkavarták, mert hiszen a néma tusa, amely a bányavállalatok és a munkásság között szakadatlanul dúl, az utóbbi időben ismét alaposan kiéleződött. Nemcsak a bányászok, nemcsak a Zsilvölgyének valamennyi munkásembere jajdalt fel a kiméletlen eljárásra, de megdöbben és vegyes felháborodással áll az erőszakosság ténye előtt a bányavidék ipara, kereskedelme is, amelyet szintén egészen közelről kerüget a végpusztulás.

Minden jel arra vall, hogy ha a kormány nem teljesíti kötelességét, január 15-én általános sztrájk lobban fel a Zsilvölgyében.

A fővárosban óriási az izgalom a zsilvölgyi hírek miatt. A kormány, tekintettel a súlyos helyzetre, speciális megbízottakat küldött ki a Zsilvölgyébe, akiknek a feladatuk az, hogy közvetítsenek a súlyos és tulzásszerű komolynak nevezhető konfliktus békés megoldása érdekében.

Lepecsételték a Vasgárda toborzó-irodáját

Lefoglalták az egész irattárat és őrséget állítottak a helyiség elé. Sorozatos házkutatások

Bukarest, január 5.

A különböző anarchikus szervezetek terror-működése, amely súlyosan veszélyezteti a közrendet, tudvalevőleg arra indította a kormányt, hogy speciális rendtörvényt vegyen terbe minden rendzavaró alakulat ártalmatlanná tétele céljából. Addig is, amíg ez a törvény tető alá kerülhet, a kormány elhatározta, hogy — amint jeleztük — betiltja a Vasgárda és a Mihály arkangyal-liga működését.

A minisztérium határozata értelmében a fővárosi rendőrségek szombaton éjjel házkutatást tartottak a Vasgárdának a Calea Victorieián levő központi helyiségében, ahol lefoglalták az egész irattárat és levelezést, majd a helyiséget lepecsételték és őrizet alá helyezték.

Ezután a Vasgárda vezető-tagjainak a lakásán is házkutatásokat tartottak, amelyek során szintén nagymennyiségű levelezést foglaltak le, az illetőket pedig előállították a rendőrprefektúrán, ahol az illető törvényszék egyik ügyésze és vizsgálóbírája kihallgatta őket. Többek között előállították Ghita Gheorghe diákok, aki Beza kíséretében volt az Angelescu elleni merényletnél.

A házkutatások és előállítások eredményeképpen a hatóságok behatóan megismerkedtek a Vasgárda egész szervezetével, tagnévsorával és akció-programjával.

Az egész ország területén...

A hatóságok fővárosi intézkedéseivel egyidejűleg az illetékes ügyészség, vizsgálóbíró, rendőrség és sziguranca az ország minden nagyobb városában is fellépett a Vasgárda és a Mihály arkangyal-liga szervezeteivel szemben. Jásiban, Galacban, Kisenepben, Focsaniban, topábbá Erdély területén Kolozsvárt és Nagybáradon a rendőrség ugyanúgy, mint Bukarestben házkutatást tartott a Vasgárda helyiségeiben, az ott talált iratokat lefoglalta, a helyiséget lezárta és a helyi vezetőket őrizetbe vette.

A jasi Vasgárda-szervezet helyiségében a rendőrség szenzációs felfedezést tett: a tüzetes házkutatás során számos tárgyat talált, amely a bukaresti szabadkőműves páholyból tint el a városban történt merénylettel kapcsolatban. Ebből nyilvánvalónak látszik, hogy a szabadkőműves-páholy elleni merényletet is a Vasgárda emberei követték el.

A lefoglalt anyagot minden városból Bukarestbe szállítják az őrizetbe vett vasgárdista vezetőkkel együtt. Ma reggel már be is érkeztek a főszigurancahoz az első szállítmányok.

Tegnap, vasárnap, a belügyminiszterumban Mihálache miniszter elnöke alatt értekezlet volt a Vasgárda és a Mihály arkangyal-liga ellen fogantatott rendszabályok dolgában.

Egyrészt számbavették a lefoglalt bizonyítékokat, másrészt pedig megtárgyalták a további intézkedéseket.

Ma délelőtt újabb értekezlet ült össze a belügyben az ügyészség képviselőinek a részvételével. A lefoglalt anyag vizsgálata alapján ezúttal azokról a törvény-cikkekről volt szó, amelyek alá a terrorszervezetek és azok vezetőinek működését vonják.

Popovici miniszterelnök-helyettes úgy tegnap, mint ma állandóan informáltatta magát a vizsgálat eredményeiről s a kormány ma vagy holnap dönteni fog a megtorlás eszközeiről. A Vasgárda és a Mihály arkangyal-liga szervezeteit végleg feloszlatják és törvényen kívül helyeznek minden más olyan szervezetet is, amely hasonló irányzatú működést fejt ki.

Campulungban tegnap tartott beszédében — amint a Lupta közli — Mihálache belügyminiszter hangsúlyozta, miszerint a kormány minden intézkedést megtesz, hogy a diákok csavarását a komoly munkával helyettesítse. Felhívást intézett a szülőkhöz és tanárokhöz, hogy szigorúan ellenőrizzék a tanulókat, világossá tegyék fel őket és gátolják meg mindenemű beavatkozásukat a politikai agitációkba.

Alsórákos, a népszámlálási vissza- élések újabb állomása

Nem osztották ki idejében a népszámlálási ivateket, a beírásokat pedig ceruzával eszközölték. — Dolgozott és dolgozik a hatósági terror

Alsórákos, január 5.

Ha a kormány a december 29-én végrehajtott népszámlálásból nemcsak pontos statisztikát, de azonfelül még nemis sovinszta profitot is akart nyerni, akkor a profitálási szándékot a legteljesebb siker koronázta. A népszámlálási biztosok kitétek magukért és a legszemérméletlenebb nyíltsággal sikkasztgatták el a kisebbségi lelkeket a nagy román többség javára.

Különösen a falvakban, ott ahol a lakosság részben vagy egészben nem tud románul, koronázta siker a népszámlálási biztosok hazafias munkásságát. Így történt ez Alsórákoson is, ahol nem új, de a már többszörösen kipróbált és mindenkor jól bevált módszerekkel hamisították meg a népszámlálás eredményét, a melynek a kormány ígéretei alapján az lett volna a rendeltetése, hogy hű és pontos képet adjon az ország lakosságának családi állapotáról, életkoráról, foglalkozásáról és nemzeti-ségéről.

A visszaélések sorozatát Alsórákoson is azal kezdették meg, hogy a népszámlálási ivateket nem osztogatták ki december 28-án, úgy, ahogy a törvény előírta, hanem az összeírás napján, 29-én maguk a népszámlálási biztosok vitték magukkal és töltötték ki személyesen.

Itt álljunk meg egy pillanatra s vessünk egy pillantást Alsórákos nemzeti-ségi viszonyaira. Ebben a székely községben tulvómó részben székely-magyarok laknak. Vallás szerint éppen eléggé megoszlanak. Van közöttük református, rómaikatholikus és unitárius, de találhatók olyanok is, akiknek vallása görögkeleti, viszont románul egy árva szót sem beszélnek, tehát természetesen magyar anyanyelvűek és magyar nemzeti-ségűek. Annyira magyarok, hogy a beszoigáló görögkeleti lelkész a románnyelvű szentbeszéd mellett kénytelen magyarul is prédikálni, ha azt akarja, hogy hívői meg is értsék. Az ilyen szentbeszédek miatt néha nagy bajok is vannak. — Megtörtént ugyanis, hogy az alsórákosi jegyző, a csendőrök és a román tanító a görögkeleti lelkész szájából elhangzó magyar szentbeszéd hallatára tüntetőleg kivonultak az istenházából.

E rövid, de mindent megmagyarázó kitéró után bizonyára megértjük hogy a népszámlálási biztosok miért és milyen célnak a szolgálata-ban amerikázták el a népszámlálási ivatek kiosztását 24 órával a nagyjelentőségű nap előtt?

Azért, hogy december 29-én az összeírást csak úgy kutyafuttában végezhesék el, indokolva a nagy sietséget az idő rövidségével. Itt bizony iskolapéldáját adják annak, hogy miként lehet a tények meztelen igazságát szépen és simán, kényelmesen meghamisítani. Az ivateket csak ceruzával töltötték ki, hogy aztán bent a jól zárt irodai ajtók mögött maguk írják át tintával a bediktált adatokat. Sulyos és kijáltó szabálytalanság, de ki törődik minálunk az ilyesmivel? A hatóságok, amelyeknek a törvények rendelkezéseit kellene végrehajtaniok, ilyen esetekben rendszerint siketek és vakok szoktak lenni. A kormány pedig olyan messze van, hogy tudomást sem szerez a visszaélésekről és a jóindulatú hatósági közönyről. Sőt az az érzésünk s ez az érzés fájdalmas meggyőződésé érlelődik, hogy a kormány egyenesen támogatja és életre hívja a legszemérméletlenebb hatósági visszaéléseket is, ha azok a kisebbségi lakosság ellen irányulnak.

Alsórákoson szabadon garázdálkodhattak a népszámlálási biztosok. A talaj számunkra rendkívül kedvező volt. Ebben a faluban tudniillik az ottan élő embernek még azt a jogát is elvitatják a közigazgatás helybéli kiskirályai, hogy régi vallásáról esetleg egy másik egyház kebelébe térhessen át. Évekkel ezelőtt történt, hogy két görögkeleti vallású, de tősgyökeres magyar anyanyelvű alsórákosi lakos más vallásra akart áttérni, de a hatóságok úgy megfenyegették, hogy szándékukról egyelőre leteettek, most pedig a jegyző miatt nem mernek újabb lépéseket tenni. Van-e és lehet-e remény arra, hogy ilyen vitás lelkeknél a népszámlálási biztosok a kormány által olyan hangosan hirdetett lelkiismereti szabadság álláspontját akár a rovatok ceruzával való kitöltése, akár a tintával való sajátkezü átírás alkalmával tiszteletben tartották volna?

Nem látunk erre semmiféle biztosítékot. S ezek után kíváncsiak vagyunk arra, hogy Alsórákoson, a 95 százalékban magyar anyanyelvű és magyar nemzeti-ségű faluban a nagy népszámlálási művelet előcsatározásai után hány százalékot hagytak meg a biztos urak — magyarnak...

Plymouth angol kikötőben letartóztatták a „Lucia” német tengeralattjáró negyvenkét főnyi legénységét

Nagy izgalom
Berlinben

Angliából ideérkező hírek szerint az angliai Plymouth kikötőben letartóztatták az oda befutó „Lucia” német tengeralattjáró-anya-hajó negyvenkét főnyi legénységét és fegyveres felduzzettel bekísérték a városba.

A német fővárosban nagy az izgalom. A tengerészetügyi miniszterium távirati felvilágosítást kért a londoni német követségtől.

Az éjszakai órákban még mindig nem derült világosság az esetre. Újabb jelentés szerint Plymouth kikötő bejáratait angol katonaság szállta meg.

Berlin, január hó 5.

Joffre a ravatalon

Páris, január hó 5.

Joffre tábornagy holttestét ma átvitték a katonai főiskola kápolnájába. Eleinte úgy volt, hogy halotti maszkot készítenek róla, az özvegy azonban ez ellen szigorúan tiltakozott, úgy, hogy végül el kellett ettől tekinteni. A marsallt fekete dolmányban ravatalozták fel. Mellén ott vannak az összes érdemrendek. A háborus vezérkar még életben lévő tagjai, a kik annakidején a marsall mellett dolgoztak, állanak diszörséget a nyitott koporsó oldalán. A vonatok egymásután hozzák Párisba a volt szövetséges hatalmak gyászküldöttségeit.

A híres marnei csata.

A marnei csata, amely Joffre névéhez fűződik, de amellyel a marsall az egész világháborúra kiható csapást a német hadsereg-re, nem a világháború végefelé történt, amint azt sokan már elfelejtették, hanem mindjárt az elején, 1914-ben. Joffre ekkor már a francia hadsereg legfőbb parancsnoka volt.

A német hadsereg, Belgiumon keresztül áthaladva, veszedelmesen közeledett Páris felé. A francia hadvezetőség az okkupáció feltartóztatására elrendelte, hogy egy nagyobb francia hadosztály siessen a belga csapatok segítségére. Az egyesült francia-belga hadsereg Charlesroinál bocsátkozott harcba a németekkel. A németek pompásan voltak felszerelve. A harc nem tartott sokáig. A francia segélycsapatokat valóságos elsöprötték és teljes tempóban törtettek tovább a francia főváros felé.

Ekkor lépett közbe Joffre tábornok: Természetesen lett volna, hogy a marsall egy újabb hatalmas nekifeszüléssel megállítja a németek előnyomulását. Mindenki is ezt várta. Azonban nem így történt.

Joffre irányítása alatt a francia hadsereg egy további, érthetetlennek látszó visszavonulást kezdett. Lépésről lépésre csalta maga után a németeket, akik minden meghódított talpalattnyi földet újabb győzelemnek könyvelték el. Pedig ekkor már készen volt a kelepcé.

A marsall egészen a Marne-folyóig vonult vissza. A többi tudjuk. Kluck tábornok, a német csapatok vezére, egy hibás manőver következtében, egyszerre csak azon vette magát

Börbetegeések a gyermekeknek

A Cadum kenőcs minden aggály nélkül alkalmazható a csecsemő kényes bőrén, valahányszor horzsolástól, kiütéstől, ekcémától, felfekvéstől és más, a kisbáknál előforduló idegesítő fájdalmaiktól szenvednek. Azonnali enyhülés következik be, mindjárt a Cadum kenőcs első használatától. A viszketésség azonnal megszűnik és a kenőcs kihatásai annyira megnyugtató és gyógyító természetűek, hogy ezek a kis teremtesek visszanyerik erik rendes alvásukat.

Astra (Apolló) Mozdó

Brassó

Ma hétfőn vizkereszt előnapján nincs előadás

Kedden vizkereszt napján

Barcarolla

(Tűz az operában)

című hatalmas hangos, éneklő, németül beszélő film fut. A főszerepben: GUSTAV FRÖHLICH és a berlini opera szölvő és karénekesel. A film zenéje Offenbach, Wagner, Hoffmann Meséi és a Tannhäuser motívumai alapján van összeállítva.

Kedden délelőtti 11 órakor ifjúsági előadás.

Jön: az első románul beszélő, éneklő hangosfilm „Ciuleandra”

Az agglegény Doumergue

asszonnyal és
borral cseréli fel
a köztársasági
elnökséget

Páris, január hó 5.

Franciaország jelenlegi köztársasági elnökének, Doumergue-nak, ebben az esztendőben már lejár a megbízatása. Amint beavatott értesülések alapján a lapok írják, Doumergue elnöksége megszűntével teljesen vissza szándékoszik vonulni a politikai élettől s szűkebb hazájába, Délfranciaországba megy, ahol a szőlőtermelésnek és a desztilláló iparnak akarja szentelni további életét. Ennél is sokkal érdekesebb azonban az, hogy Doumergue, aki 67 éves és mindaddig agglegény maradt, a magánéletbe való visszatérése alkalmából meg fog nőszülni s feleségül veszi ifjúkori szerelmét, aki mindvégig hű maradt hozzá. A francia köztársaság elnöke tehát jó bor és asszony mellett kívánja leélni hátralevő életét.

kitört az általános sztrájk

Véres összeütközés a sztrájkoló munkások és a rendőrség között

Düsseldorf, január hó 5

A Ruhr-vidék bányaműveinél a munkásság sztrájkmozgalma napról napra veszedelmesebb méreteket ölt. A vállalatok az év elejétől kezdve 12 százalékos bércsökkenést akartak életbe léptetni, a munkásszervezetek azonban mindössze 4 százalékos bérredukcióba hajlandók belépni.

Az ellentéteket kiegyenlíteni nem sikerült, mert a kommunista agitáció a helyzetet elmérsítette és a munkásság akarva, nem akarva kénytelen volt az általános sztrájk kimondásával válaszként a bányavállalatok racionalizációs szándékára.

A szociáldemokrata munkásság általában a munka folytatása mellett döntött, de a kommunisták az asszonyok és munkanélküliek töme-

geinek felvonultatásával a munkába induló munkásokat megakadályozták a tárnákba való leszállításban. A karhatalomnak több helyen kellett közbelépnie a tüntetők ellen.

A Ruhr-vidék városaiban lezajlott tüntetések és incidensek közül leg súlyosabbak a lintforti események voltak. Itt körülbelül

2000 munkás ostrom alá fogta a rendőr-szobát, ahová egy kommunista munkást előállítottak.

A tömeg az őrizetbe vett embert ki akarta szabadítani s ezért formális ostrom alá vette az őrszobát. A rendőrök szorult helyzetükben a tömeg közé lőttek. A sortűz eredményeképpen egy munkás meghalt, 10 könnyebben megsebesült.

Igy készülnek a csendőrségek elleni „lázadások”

Csendőrőrmester, aki a magyarokon edzi farkaskutyája fogait

És jaj annak, aki a „kutya-kegyencsel” szemben védekezni mer

Kolozsvár, január hó 5.

Az alábbi esetet minden kommentár nélkül közöljük:

Tegnap délelőtt a Kolozsvár melletti Györgyfalva csendőrsége husz magyar legényt kísért be a kolozsvári ügyészséghez. A csendőrség vezetője előadta, hogy a husz györgyfalvi magyar legény szilveszter éjszakáján egy Salygó István nevű gazda házában mulatott, majd a hajnali órákban körülvette a csendőrlaktanyát és azt

valósággal megostromolta. Amikor a legények megtámadták a laktanyát, a csendőrlegénység az őrmester vezetése alatt készenléthe helyezkedett és távozásra szólította fel a rendbontókat. A legények nem voltak hajlandók távozni, sőt — így adja elő a csendőri jelentés — nemzetgyalázó kijelentéseket használtak és az egyikük, névszerint Kecskeiméti Lajos, kiragadta Man Juon őrmester kezéből a revolvert és azonnal agyon akarta lőni a csendőrség parancsno-

kot. Nagynehezen sikerült azonban megfékezni a duhaj kedvű legényeket és az ügyészségre elővezetni őket.

A csendőri jelentéssel szemben a legények, valamint Salygó István gazda ellenfeljelentést tettek az ügyészségen, amelyben

hatósági hatáskör túllépésénél és erőszakoskodással vádolják a györgyfalvi csendőrséget, elsősorban annak parancsnokát, Man Juon őrmestert.

Eszerint a feljelentés szerint a csendőrőrmester állandóan brutalizálja és üldözi a györgyfalvi magyarokat és ennek a következménye a szilveszteri incidens is. Ez a feljelentés előadja többek között, hogy

az őrmesternek van egy farkaskutyája, amelyet csupa kedvtelésből rá szokott uszítani a magyar lakosságra,

de ha valaki bántani merésze az állatot, a csendőrőrmester puskatussal torolja azt meg. Előfordult már az is — mondja a feljelentés — hogy vasárnap délután amikor a falu fiatal-sága együtt énekelt, az őrmester rájuk uszította a farkaskutyáját, amely többeket megharapott. Amikor az ifjúság és a falu lakossága ez ellen tiltakozott, az őrmester sajátkezűleg mosta ki a sebeket, de egyúttal megfenyegette a sérülteket, hogy ha feljelentést mernék tenni, majd meglátják a következményeit.

Igy történt szilveszter éjszaka is. A husz legény csendes iddögálás közben várta be az újcsztendőt. A legények hajnal felé haza tartottak, amikor szembejött velük az őrmester, aki megint nyomban rájuk uszította az kutyáját.

A legények védekezni próbáltak a kutya ellen, az őrmester azonban puskatussal szétütött közöttük.

Ez az újabb brutalitás aztán annyira felingerelte a legényeket, hogy az őrmestert a kaszányáig kergették, majd körülvették a kaszányát és megfenyegették, hogy ha még egyszer ilyet tesz, bejelentik feleltes hatóságának. Az őrmester azonban a csendőrlegénységgel összefogatta a tiltakozó legényeket, hamarjában néhány pofont is kiosztott közöttük, majd az egész társaságot a kolozsvári ügyészségre állította elő.

Ime a különbség a csendőri jelentés és a valóság között...

Négy óras vitatkozás után a CFR. igazgatótanácsa

elhalasztotta a Vidrighin-ügyben való döntést

Le akarják mondani a posta vezérigazgatóját is

Bukarest, január hó 5.

A Vidrighin-ügy egyre keményebb diónak mutatkozik a kormány számára és könnyen az eddigieknél is nagyobb bonyodalmakhoz vezethet.

A vasút igazgatótanácsa — amint megírtuk — szombaton délután ült össze Pretorian mérnök elnöksége alatt, hogy kimondja döntő szavát Vidrighin igazgató szerződésének a felbonthatósága kérdésében. Az igazgatótanács kerek négy órán át vitatkozott, de nem tudott megegyezésre jutni és ezért Pretorian elnök csütörtök délután hat órára új ülést hívott össze azzal az indoklással, hogy az igazgatótanács három tagja külföldön tartózkodik, már pedig jelenlétük ennek a nagyfőntosságú ügynek a letárgyalásánál elengedhetetlen.

Kiszivárgott hírek szerint a szombat esti ülésen az igazgatóság tagjainak többsége Vidrighin szerződésének érvényessége mellett tartott ki és a kormány felmondó álláspontját egyelőre csak két tag tette magáévá. Abban biznak, hogy a három távollévő tag a szerződés felbontása javára fogja billenteni a mérleg erősen ingadozó nyelvét.

A kérdés megoldása egyébként kinosabbnak látszik, mint valaha, mert amennyiben a CFR igazgatótanácsa Vidrighin mellett foglalna állást, úgy Raducanu közlekedésügyi miniszter lehetetlen helyzetbe kerül, viszont az már nagyon kétséges, hogy a vasút autonóm szabályzatának megsértése nélkül a kormány egyszerűen feloszlatassa a renitens igazgatótanácsot.

Vidrighin vezérigazgató, aki szombaton Merente aligazgatót delegálta a saját helyére, hogy a szolgálat az ő személyi ügyéből kifolyólag ne szenvedjen, kijelentette, hogy szerződésének felbontása esetén két és fél évi fizetést fog a követelmi kártérítés gyanánt, lemondva folyó évi illetményeiről.

A miniszterelnökség körében ma már nyilván beazélnak arról, hogy Plautinus Andro-

nescu, a posta vezérigazgatója is „lemondás” előtt áll, még pedig a kormány egyenes fel-szólítására.

A helyzet az, hogy a kormányt Andronescu személye miatt is ugyanolyan heves támadások érik, mint Vidrighin esetében. A posta múltévi költségvetése ugyanis kétszáz millió deficitet mutat fel és miután a telefon jövedelmei az idén már a Morgan-csoport zsebébe vándorolnak, előrelátható, hogy ez a deficit 1931. folyamán meg fog kétszereződni.

Beavatottak szerint Andronescu nem macakskodik annyira, mint Vidrighin és már is beadta derekát.

Utódjául minden valószínűség szerint Pitulescu mérnököt nevezik ki, aki a liberálisok uralma alatt már hosszabb ideig állott a posta élén.

1000 ember az áldozat

Néhány héttel ezelőtt a bánági falvakban feltűnt egy magát Georgescu Györgynek nevező ur, egy ismeretlen férfiú társaságában. Mint a kamatellenes liga főtitkára arra hívta fel a falusiak figyelmét, hogy a kamatuzsora ellen indított küzdelmet támogassák és erősítsék a ligába való belépésükkel. Propagandagyűléseinek meg is volt az eredménye: a bánági falvakból körülbelül 1000 embert sikerült a liga tagjaiul megnyerni s természetesen mindeniktől bevasálni a 250 lejben megállapított tagsági díjat.

Georgescu ur a sikeres propagandahadjarat során nagy plakátokon tudatta a falvakkal, hogy március havában Bukarestben, január 4-én pedig Temesváron tart a liga nagygyűlést a kamatuzsora letörsére.

Körülbelül élelőti 10 óráig várakozott a több száz főnyi tömeg, de sem a liga vezetői, sem pedig Georgescu nem akart megjelenni.

Az elkéseredett emberek, akiknek jóhiszeműségén ez a Georgescu nevű szélfúvós közel negyedmillió lejt keresett, a temesvári rendőrkveszturán tettek feljelentést megkísérülésük ellen. A rendőrség meg is indította a nyomozást a kamatellenes liga állítólagos főtitkárának kézrekerítésére.

Telef. 518. **Modern Mozcó** BRASSÓ

Ma, hétfőn, bőjt miatt nincs előadás!
Kedden, szerdán és csütörtökön
**a diadalmas sikerrel
bemutatót német
beszélő filmoperett**

Geld auf der Strasse
(Pénz az utcán)
Hans Moser, Bob Dody,
Lydia Pollmann-nál

Kedden dé-
előtt 11 órakor **Matiné** „Ezüst püspök” színdarab és filmoperett.

Következő német filmoperettünk:

**„A nagy
remény”**
(Die grosse Sehnsucht)
Éneklő, táncos filmoperette

Főszerepben: Camilla Horn, Olga Tschernow, Betty
Aman, Maria Faudler, Charlotte Sosa, Harry Liedtke,
Verbes Erő, Conrad Weid, Fritz Kortner, Walter
Junger, Franz Lederer, Ruzsa Pál, H. A. Schöner

Kedden dé-
előtt 11 órakor **Matiné** „Ezüst püspök” színdarab és filmoperett.

Bethlen és Baltazár kibékültek

A miniszterelnök kezdeményezte a közeledést. Ötéves gazdasági terv a magyar Alföld erőteljesebb kiaknázására

Budapest, január 5.

A sajtó nagy örömmel üdvözlö a kormány-
nak azt a most nyilvánosságra került tervét,
amely az Alföld szisztematikus öntözésére és
hatalmas területeinek az eddigénél sokkal in-
tenzivebb megmunkálására vonatkozik. Az öt
évre szóló programot
maga Bethlen miniszterelnök készítette el
végleges formájában
s egy spanyol csoporttal máris megindultak a
tárgyalások az ameliorációs terv megvalósítá-
sára.

A miniszterelnök személyével kapcsolatban
a Hétféi Napló meglepéssel emlékszik meg
arról a tényről, hogy
Bethlen és Baltazár debreceni református
püspök kibékültek.

amiről maga Baltazár értesítette a lapot. A
mint emlékeztet, a kormányfő és a debreceni
püspök ama éles nyilatkozatok miatt távo-
lottak el egymástól, amelyeket Baltazár fran-
ciaországi útjával összefüggésben kölcsön-
sen tettek, s amelyek annakidején élénken
foglalkoztatták az egész magyar közvéle-
ményt.

Az ünnepélyes kibékülés állítólag Bethlen
István gróf miniszterelnök kezdeményezésére
történt, külsőleg viszont Baltazár püspök
a felsőház egyik legközelebbi ülésén belpo-
litikai interpellációban fogja kifejezésre
juttatni,
kimutatva azt, hogy közte és a miniszterelnök
között nem állanak fenn lényegbeli nézetelté-
rések.

Oroszország még akarta torpedóznia a román-lengyel szövetségi szerződés megújítását

Lengyelország szilárdan állja a szövetségi viszonyt Román ával

Bukarest, január 5.

A román-lengyel szövetségi szerződés,
a mely tudvalevőleg a két állam Oroszországgal
szembeni érdekközösségében gyökerezik,
februárban lejár.

A szerződés megújítására nézve — amint
a Lupta beavatott helyről értesül — diplomá-
ciai úton már régebben megindultak az előké-
szítő tárgyalások, amelyekben legutóbb érde-
kes új momentum merülhet fel. A szovjetkor-
mány ugyanis

ajánlatot tett a lengyel kormánynak egy
oroszlengyel megnemtámadási szerződés
kötésére,

amely állandó semlegességet biztosítana a két
állam között és amellyel a szerződő felek kö-
teleznék magukat arra, hogy nem vesznek
részt semmiféle olyan szövetségben, amely-
nek éle bármelyik szerződő fél ellen irányul.
A lengyel kormány természetesen azonnal tu-
domására hozta a román kabinetnek ezt az
oroszlengyel javaslatot, amely

kétségtelenül a román-lengyel szövetségi

szerződés megújításának a meghúzását
célozta.

A Bukaresttel való érintkezés után Lengyel-
ország azt válaszolta a szovjetkormánynak,
hogy hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni az
oroszlengyel javaslatot illetőleg, de csupán ama fel-
tétellel, ha a moszkvai külügyi népbiztosság
által felajánlott semlegességi szerződést egy-
idejűleg kiterjesztik a Litvinov-paktum vala-
mennyi aláíró államára. Lengyelországnak
erre a válaszára, amely lényegében elhárítot-
ta az orosz propositiót, hogy hangsúlyozottan
kifejezést adjon a Románia és Lengyelország
között fennálló szolidaritásnak, a szovjetkor-
mány eddig nem reagált.

A lengyel-román szövetség megújítása kér-
désében különben Mironescu miniszterelnök
és külügyminiszter, valamint Zaleski lengyel
külügyminiszter között legközelebb közvetlen
tárgyalásokra is sor kerül, amelyekben részlete-
sen megállapítják a szövetségi viszony továb-
bi feltételeit.

Titokzatos tragédia az Orient-Express kerekai alatt

Borzalmas bűntény, vagy öngyilkosság okozta-e
Olasz Ilonka megrendítő halálát?

Budapest, január 5.

A tegnapi mára virradó éjszaka borzal-
mas bűntény kipattanásának voltak tanúi a
Budapest felé közeledő Orient-Expressz uta-
sai. Az expresszvonat egy óra körül érkezik a
magyar fővárosba s már Újpest tájékán las-
sítani szokott. Így történt ez tegnap éjszaka
is, amikor a már lassított menetsebességgel ha-
ladó vonat a löversenypálya közelében hatal-
masat zökkenet és hirtelen megállt. A vonat
kísérő személyzete, több utas kíséretében
azonnal leszállt és a mozdonyhoz sietett, a
hol a mozdonyvezető jelentette, hogy a vonat
nyilván elütött valakit. Lámpásokkal azonnal
átvizsgálták a pályatestet és ekkor, hirtelen
borzalmas, a legerősebb idegeket is megren-
dítő kép tárult a lámpa gyér fényköre köré
gyűlt emberek szeme elé.

A pályatesten, borzalmasan megcsönkített
testtel, hatalmas vértócsában szörnyen össze-
roncsolt női holttest feküdt. A nőt a vonat gá-
zolta el. A borzalmas gázolásról azonnal jelen-
tést tettek a főkapitányságnak, ahonnan rövi-
desen kiszállt a rendőri bizottság. Az első

impresszió természetesen az volt, hogy az is-
meretlen leány öngyilkosságot követett el. Ez
a feltevés azonban rövidesen megdőlt. A de-
tektívek megállapították, hogy a holttest
Olasz Ilonka pápai illetőségű leánnyal azonos,
akinek szülei Rákospalotán laknak. A kihall-
gatásokból az derült ki, hogy Olasz Ilonkának
semmi oka nem volt és nem lehetett az öngyl-
kosságra, ezzel szemben azt is megállapítot-
ták a rendőrség közegei, hogy évekkal ezelőtt,
ugyanazon a helyen szinte hajszálra hasonló
bűntény áldozata lett egy fiatal leány.

A rendőrség azt hiszi, hogy Olasz Ilonkát
megtámadták leütötték és kirabolták, majd
eszméletlen állapotban a pályatestre dobták.

Ezt a feltevést megerősíteni látszik az a kö-
rülmény, hogy Olasz Ilonka valamennyi zse-
be és kezításkája egészen üres volt, ami a rab-
lőgyilkosságot egészen valószínűvé teszi.

A rendőrség széleskörű nyomozással akarja
kézrekeríteni az ismeretlen gyilkost. Olasz
Ilonka b. teljesen megcsönkített holttestét —
a fejét teljesben levágták a vonat kerekai — a
mai nap folyamán felboncolják.

Győzelmes forradalom vette át az uralmat Pa- nama államban

Newyork, január hó 5.

Panama állam fővárosában a kormányellen-
es hangulat pénteken délelőtt nyílt forrada-
lomban robbant ki és a felkelők elkésere-
dett harc árán győzelmet aratva, a kormány ural-
mát megdöntötték. Az új kormány azonnal
megalakult Harmodio Arias elnöke alatt. A
véres utcai harcok során 15 ember meghalt, kö-
rülbelül 100 megsebesült. Az elesettek között
van Rodolpho Chiari ismert politikus is, aki
mint Panama állam legveszedelmesebb pana-
mistája visszaéléseivel milliók vagyont gyűj-
tött.

Közös hitelben részesül öt keleteurópai állam

Páris, január 5.

A népszövetség most folyó hatvankilencedik
ülésszakának programján a következő pontok
szerepelnek: a leszerelési konferencia dátumá-
nak a megállapítása, a Memel-vidék jogi és
pénzügyi statutumai körül támadt lengyel-lit-
ván viszály, a lengyel-sziléziai, poseni és pom-
merni kisebbségek ügyében beterjesztett német
panasz ügye. A programnak van egy pontja,
mely a közéurópai közönség különös érde-
klődésére tarthat számot. Ez a pont a gazdasági
akciók leegyszerűsítésének kérdésében rende-
zett körkérdeés eredménye és ezen kívül a pénz-
ügyi bizottságnak a mezőgazdasági hitelek kér-
désében végzett munkálkodásáról szóló jelentés.
Ebben az ügyben a „Information” azt közli,
hogy első lépésként kollektív hitelben részesül
öt keleteurópai állam, ami jelentékeny mér-
tékben hozzá fog járulni Európa gazdasági és
politikai konszolidációjának művéhez. Ezzel
szemben azonban nem szabad figyelmen kívül
hagyni azt a körülményt, hogy a terv megvaló-
sítása elé még sok technikai akadály hárul, a
melyek egyik legjelentékenyebbje a fedezet
kérdése.

A kubáni kozák-kórus brassói hangversenye

Csodálatos vonzóerő és varázslat rejlik az
orosz dalban és muzsikában! Mindenkor szíve-
sen hallgatjuk és minden alkalommal csak
jobban eltelesszük élményeink és kedves emlé-
keink közé. Ebben az örömben részesültünk
tegnap este, a kubáni kozák-kórus hangver-
senyén is.

Amióta az orosz emigránsokból alakult doni
kozák kórusa világhírnevet szerzett, me-
szaporodtak az orosz kórusok s megállapít-
hatjuk, hogy a kubáni kozákok a legjobb
együttesek közé sorozandók. Fegyelmességük
kifogástalan, a kórus hanganyaga, külö-
nösen a basszusokban elsőrangú.

Karénokban előadott és balalajkazenekarral
kísért népdalaik művészi kidolgozottsága, a
közönséget elemi erővel kapta meg s a volgai
hajósok híres dalát, az Ej uchnyemet, ráadás-
képpen újra kellett énekelniük. A Redout
színháztermét megtöltő közönség minden szám
után viharos tapsal köszöntötte a kitűnő orosz
együttest és annak temperamentumos vezető-
jét, L. Iwanoff urat.

Modern fényezett

TELE HÁLÓ

Lej 26.000

Modern ebédliók érkeztek
dítfából fényezve

Lej 32.000

Uriszobák

Lej 19.000-tól

Ulógarnitúrák.

SZÉKELY és RÉTI

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR Rt.

Marosvásárhely, Nagyszeben.

BRASSO, Kolestor-uesen 23.

Kedves fizetési feltételek.

1931

január 18-án

a kolozsvári Mentő sorsjegyek IV-ik osztály huzása

Ne dobja el szerencsáját, vegye meg sorsjegyét.

Videki rendeléseket 117 Lei előzetes beküldése ellenében a Sors-
jegytroda, Cluj, Str. Memorandului 16 az, azonnal eszközi.

Február 6-án még 6 huzás lesz.

Minden huzásról nyereményjegyzék lesz kibocsátva.

TISZAZUGON

A BITÓK ÁRNYÉKABAN

Tiszakürt... a B. L.
kiküldött munka-
társától

1931. január 5.

Szép sárga, kankalinszínű a tea. Arzén van benne. Méregzöld a leves. Gyufaoldat festette meg. Utolsót rugkapál a csecsemő. Anyja enkezével tette el.

Kiterítik a férjet. A feleség a gyilkos. Leesik az ősz apa álla. Közömbösen nézi a gyermek, aki megölte.

Tiszazug!...

★

Negyvenöt sirt bontottak eddig. Negyvenegy esetben — mondja a hites orvosi jelentés — kizárólag az arzén volt a halál oka. Négy esetben lehetett más is. De lehetett az arzén is. A méreg benne a testben. Csak a hatófokát nem lehet pontosan megállapítani.

Tizenkét tárgyalást tartottak máig. Öten állanak a bitófa árnyékában: Lipka Pálné, Kardos Mihályné, Szabó Lászlóné, Csordás Bálintné és Takács Lajosné.

A hatodikait, Csere Lajosné, a törvényszék szintén kötéltre ítélte, de a Tábla felmentette. „Bizonyítékok hiányában.” Most már itthon van, szabadlábban, Tiszakürtön.

Allok a háza előtt és nézem a füstöt, mely ég felé kanyarog a kéményből.

Megfogom a kilincset, de az nem enged a nyomásnak. Az ajtó zárva. Belülről dühösen vonyt és vakant a puli.

Az asszony, aki megmenekült a hóhér keze alól, hónapok óta láttatlanul, visszavonulva él házában. Nem fogadja senki s nem fogad senkit ő sem.

Az igazságot, mely ott bujdosol valahol az akasztófa és a felmentés között, csak az Isten tudja.

Az ő törvényszéke pedig nem téved, akár van bizonyíték, akár nincs.

Nyilván folyik is már ez a legkikerülhetetlenebb tárgyalás a Csere Mihályné lelkében.

Zárt tárgyalás. Talán ezért csukja magára az ajtót. Tiszazug!...

★

Nyolc vádlott mögött életfogytiglanra becsapódott a börtön kapuja. Sose lesz már szabad útjuk, csak egy: amelyik a temetőbe vezet.

Hat némbér és két férfi: Köteles Istvánné, Sebestyén Bálintné, Holyba Károlyné, Varga Gyuláné, özvegy Majzik Józsefné, Beke Mihályné, valamint Madarász József és Szabó Miklós.

A portájuk zárva, az udvarukat gyom veri fel, az eresztük csurog.

A lombárból kipusztult még az utolsó egér is. Pedig bőven van errefelé s macska sincs a házban.

Ahol gyermek volt, elverődött idegen tájra. A korosabbja eselédnek, a zseggébbje lelelcnek.

A szülők várják az örök megváltást, vagy kárhozatot a börtön fenekén.

Tiszazug!...

★

Pápai Sándort és Csabai Gyulánét 15 évre ítélték. Az utóbbi már meg is halt a rácsok között.

Fazekas Mária (a méregkeverő bábának, Fazekas Gyulánénak a lánya) tíz esztendő kapott.

A többiek 8, meg 5 éveket.

Négy főbűnös megszabadult a bitó elől. Az első, Pápai Jánosné, megörlült a fogházban. A második, Fazekasné asszony, a baba, megmérgezte magát. Ő volt a bünszövevényes lelke.

Ez az egyetlen lélek, ami ebben az óriási drámában felfedezhető.

A harmadik, özv. Sülye Dénesné, talán megfojtotta magát.

A negyedik, P. Kiss Istvánné, kötelet erősített a mestergerendára, a hurokba beigazította a fejét, elruga maga alól a székot s kiszenvedett.

Pedig senki se gyanúsította. Csak két nadragos embert látott az utcán. Azt hitte, hogy hivatalos személyek. Hogy rájöttek. Hogy érte jönnek.

Ámbár csak utazók voltak. Vigické! — ahogy itten mondják.

A bűnös lelkiismeret ítélőszéket tartott és a verdiktet azonnal végre is hajtotta.

Tiszazug!...

★

Mi vagy te, rettenetes terület, itt a Tisza és a Körös szögletében?

Miféle furesa szelek sodornak mérges miazmákat levegődbe, miféle idegen idiomát ura l nyelvvel, mely sötét atmoszféra kövesíti el lelkedet és őli meg lényedben azt, aminek neve: Ember?

A geográfia nem ad kérdést a feleletekre. Csak azt mondja, 200 ezer katasztrális hold, 20 ezer hold szőlővel.

Csaknem annyi, mint a herceg Eszterházy birtoka.

De míg a herceg egymaga ur országnyi hitbizománya fölött, addig Tiszazughoz 9 község tartozik: Tiszakürt, Tiszazug, Nagyrév, Tiszainoka, Szelevény, Tiszassas, Gépa, Cibakháza, Mesterszállás. Az első négy

református, az utóbbi öt katolikus falu.

Katholikus? Református?

Hát vajjon ki törődne most azzal, mikor az ördög stigmájától vérzik ez a szomorú földdarab, hogy valás szerint szortirozza a Bűnt és célzatos statisztika számadataival uszítsa egymás ellen a beteg lelkeket?

A távolról érkezett utas elhessegeti magától még a gondolatát is az efféle lelketlen osztályozásnak. De uton-utfélen lapokat nyomnak a kezébe, kiki a maga pártállása szerint való ujságot s ezeken öklönnyi betűkkel kiabál egymásra a bárdolatlan vádaskodás.

Ennyi és ennyi katolikusra ennyi százalék el-
telt.

Ennyi és ennyi reformátusra ennyi százalék el-
telt.

A mérget, melyet a baba gyártott, odacsempészik az égbe vezető jákóbi létra fokaira.

Tiszazug!...

★

E községek javarésze már 1000 év előtt is fent-
állott.

A szomszédos Alpár például a honfoglalással egyidejűleg játszott szerepet. Sőt a hagyomány Attila király temetkezési helyét is itt gondolja. Hivatalosan és nemhivatalosan ássák a környéket már évtizedek óta. Három-négyezer éves baltákat, kardokat, edényeket, csontvázakat tömegével ad ki a föld magából. De a nagy uralkodónak, Isten ostarának hármias koporsója, bronzból, ezüstből és aranyból, csak nem akar előkerülni.

Tiszakürtön pedig, melynek sáros főutcáját tapodom, hajdan az avarok laktak. Az ősi avar árok romjai még ma is megvannak. I. Géza király egy adománylevele, mely 1075-ben kelt, említi is a községet: „Curt a nagy Aruch mellett...” Vagyis: Kürt a nagy Árok mellett.

Ezer esztendővel ezelőtt már itt telepedett le a Paulinusok rendje.

S ezer esztendővel később tömegestül ássák fel a sírokat, hogy kutassanak fantasztikus bűntettek után.

Ezer esztendővel ezelőtt békés szerzetesek éltek itt, munkás, jóakaratu népek közepette.

Ezer esztendővel később, röviddel ezelőtt, egy katolikus pap gyalogolt át reverendában a szőlőutakon.

Felserdült kamaszok szaladtak utána, vihogtak, csufolódtak és göröngyökkel dobálták.

Sose láttak még papot. Azt hitték, hogy vásári komédiás.

Tiszazug!...

★

Ezer esztendő nagy idő az emberiség életében. Ezer év alatt Európa elvetette a törzsszerkezetet, maga mögött hagyta a várendszert, forradalmakban legyőzte a rendiséget és elérkezett a legmodernebb polgároltsáig.

Urai vagyunk földnek, víznek és levegőnek. Vasut hálózza be az országokat. A tengeralattjáró az óceánok ölében szeli a távolságokat. A repülőgépek lemosolyogja a nehézkedés törvényét és 300 kilométeres sebességgel zug át a levegőben.

Magunk alá gyűrtük még az elemeket is. A rádió a villám rokona.

S a civilizált társadalom 1000 év alatt szublimálta az emberi lelket is. Az Egyház és a Törvény ráncba szedte az ősalatti indulatokat, a Biblia nemes célt tűzött a lélek elé és a corpus juris határt szab önzésünknek.

Lapulva jár a tolvaj és a gyilkos reszket a rejtekén.

Tiszazugon ezer év óta nem változott semmi.

A vasut messzire elkerüli a helyet. Uttalanok az utak. Egyik falu messzibb esik a másiktól, mint Franciaország Szibériától.

— Hogyan juthatok el Nagyrévre, kedves Bátyám?

Tudom, 16 kilométerre van ide ez a falu.

— Mennyen le az ur Szolnokra. Onnan utazzék Ujkécsa felé. Ujbögn szálljon ki. Gyalogoljon le a Tiszáig. Itt keressen révészt. De, ha zajlik a Tisza, nem vállalják, mert a jég felfordítja a ladikot. Ha a tuloldra ér, fogadjon szekeret. S az majd beviszi Nagyrévre.

Ezer év előtt biztos rövidebb lehetett az ut.

S biztos emberibbék a lelkek is. Paulinusok sétáltak az utcán. Most csendőrök portyáznak. Az ablakok mögül sanda pillantásokkal lesik a nadragos embert.

Hátha hivatalos?

Tíz év alatt Magyarország hősie harcában 5000 iskolát épített, szerte a kis hazában.

Tiszakürtön 500 gyermek szorul egy rozoga ház két tantermébe. 250—250 parasztyerek egy osztályba.

Minden házban kisüst. Szortyog a pálinka. Ömlik a bor, melyet víz helyett isznak. Ritka a részeg ember.

Annnyira italosak, hogy be sem rugnak.

Bohócnak nézik a papot.

Vajjon mi van itt?

Tiszazug!...

★

Másfél évvel ezelőtt, 1929. augusztus 25-én gróf Klebelsberg Kunó, a vallás- és köznevelődés minisztere, megírta híres vezércikkét Tiszazugról. Még visszaemlékezem erre a döbbenetes írásra:

— Hát hol voltak a papok?

— Adtak-e vészjelet?

Igy kérdezte a gróf.

S most felvetem a kérdést én is.

Csak száz lépés a paplak. Mögötte a templom. Fehérre meszelt tornya kimagasodik a szomorú tiszazugi lapályból.

A fiatal nagyitiszteletti ur, dr. Tólas Aron, bizonyára nem utasítja el a messziről érkezett utast.

Induljunk hát el a sáros Nagy-utcan keresztül a parókia felé.

Mikes Imre

Gondoljon

az

Aspirin-

tablettákra

és tartson otthon egy csomagot állandóan készenlétben. Kitűnő szer a grippe és rheuma ellen. Csak akkor valódi, ha rajta van a „Bayer-kereszt”. Utasítson vissza minden póiszert. Az Aspirin tablettá a szívnek nem árt. Az Aspirintabletta egyedülálló az egész világon.

Bécsben öt sebesültje van a Remarque-filmnek

Bécs, január hó 5.

A Remarque-film osztatere Berlinből Bécsbe helyeződött át. Az itteni rendőrség hivatalos jelentése szerint ugyanis a Remarque-film szombat esti előadásánál a háboruspártiak nagy tüntetést rendeztek, amelynek során öt rendőrt megsebesítettek. A tüntetők közül harmincat letartóztattak. A közönség nagyrésze a filmet rendkívüli megértéssel fogadta.

Venizelos Bécsben

Bécs, január hó 5.

Középeurópai látogató-körutja során Venizelosz görög miniszterelnök szombaton és vasárnap Bécsben tárgyalt a politikai és diplomáciai élet vezető-egyeniségeivel.

A görög követségen szombaton ment végbe a szokásos sajtó-fogadás, amelyen Venizelosz beható tájékoztatást nyújtott hazája külpolitikájáról, majd a hozzáintézett kérdésekre szokott humorával adott választ. Többek között a békeszerződések revíziójának a kérdését is felvetették előtte, amire kijelentette, hogy nyomban támogat minden revíziót, a mennyiben ezáltal az európai béke teljesen biztosítható. Végül a Balkán-szövetség, illetőleg a nemrégiben lezajlott első Balkánkonferencia jelentőségét méltatva, megjegyezte, hogy valamennyi balkáni államnak eltökélt szándéka már szorosabb kapcsolatokat létesíteni egymással, mert ennek szükségessége egyre parancsolóbbá válik.

Feltalálták az örökké égő gyufát

Bécs, január 5.

A ma reggeli lapok nagy szenzációként jelentik be, hogy dr. Ringer Ferdinánd osztrák vegyésznek sikerült feltalálnia az örökké égő gyufát, amelyet hatszázszor lehet meggyújtani. Dr. Ringer találmánya azon alapszik, hogy a chlorádba égést konzerváló anyagot kever.

Nagy bikaviadal a brassói ROYAL cirkuszban

Kedden, január 6-ikán

délután 4 órakor és este 9 órakor. Ezenkívül különböző vadállatok elővezetése.

Fül, orr, gége és sebészeti szanatórium

Cluj-Kolozsvár
P. Cuza Voda 8
(v. Bocskai-tér)

Igazgató főorvos:

Sz 22

Dr. Koleszár László

Éles hírlapi harc az udvarhelymegyei Magyar Párt és a prefektus között

A Magyar Párt erélyesen visszautasította a prefektus támadó élű ujévi nyilatkozatát

Két listát nyújtottak be a kamarai választásokra

Székelyudvarhely, január 5.

Kemény és éles harc indult meg az ujévi jó kívánságok obligát meghajlásai között az udvarhelymegyei Magyar Párt és dr. Pop Emil prefektus között. A tusakodás jelenben csak a kétoldali sajtónyilatkozatokon keresztül zajlik de a felhevült indulatok mindenképpen a békés együttműködés lehetőségeit veszélyeztetik.

A harcot dr. Pop Emil prefektus ünnepi, sajtónyilatkozata indította meg. Többek között a megye feje ezeket mondta:

„Régóta látom, hogy egyes helyi hatalmaságok a megye lakosságát erkölcsi terror alatt akarják tartani. Ezt a megszegyenítő állapotot nem tűrhetem a polgári szabadságok korszakában. Bizonyos kérdésekben — mondja tovább — azt látom, hogy egyes szervek a bosszúállás és a megfélemlítés politikáját akarják alkalmazni azokkal szemben, akik velük nincsenek ugyanazon politikai véleményen. Tudomásomra jutott, hogy a népszámlálással kapcsolatban a Magyar Párt rosszakaratú propagandát fejt ki. Ellene vagyok azoknak — mondja dr. Pop Emil — kik tulhajtják a politizálást s ezzel lelkiismeretlenül sok kárt okoznak a népnek. Mindenben azt kerese, ami összefog, nem pedig azt, ami szétválaszt. Ebben az őszinte törekvésben kívánok a megye népének boldog ünnepeket és szerencsés ujévet!”

Eddig tart a prefektus szemelvényes hírlapi nyilatkozata.

A Magyar Párt udvarhelymegyei tagozatának végrehajtóbizottsága sürgősen foglalkozott a magára értett interjúval és a következő határozatot hozta:

A bizottság megállapítja, hogy a nyilatkozat megjelenésétől eltelt öt nap alatt a hírlapi közlést a prefektus meg nem cáfolta s így azt a bizottság hitelesnek tekinti. A nyilatkozatban általános gyanúsítások foglaltatnak, amelyek szövegezésükben fogva alkalmasak arra, hogy a vármegye magyar lakosságát természetes vezetői ellen és a magyar pártszervezet ellen izgassák. Hogy a párt által képviselt politika lelkiismeretlenül sok kárt okoz a népeknek — a bizottság visszautasítja. A bizottság és a pártelnökség, mint a demokratikus pártszervezet bizalmának letéteményesei — mondja a párti határozat — állandóan küzd és harcol minden törvényes eszközzel a ma-

gyar nép jogaiért s minden alkalommal megkísérelte és megkísérli a román nemzet politikai vezetőivel olyan megértést létesíteni, amely valóban meghozná a polgári szabadságok, a gazdasági és kulturális jólét és a béke korszakát. Hogy ez a törekvés a jelenlegi

Mindenkit megkérdeznek, csak a magyar népet nem...

„Remélem, trónra kerülök” — mondta Ottó könnyedén és — tovakerékpározott

Mussolini az olasz király legkisebbik leányát szánta Ottónak

Newyork, január 5.

Az itt megjelenő „Liberty” című lap, a Newyork Times bécsi levelezőjének tollából cikket közöl Ottó királyfiról. A cikknek „Remény és fenyegetés” a címe és Ottó arcképét is tartalmazza.

Az újságíró a belga tengerparton Ottónál történt látogatását írja le. Elmondja, hogy Ottó vidám fiú és egyáltalában nem látszik komoly trónkövetelőnek. Az interjú során megkérdezte tőle, reméli-e, hogy hazahívják Magyarországra, mire Ottó ennyit mondott: — Én remélem... — de azután rögtön felkapott biciklijére és, otthagya az újságíró, továbbment.

Egy másik lap, a Newyork World is Ottóról cikkezik, még pedig egy kiházasítási tervvel kapcsolatban. — Észert Umberto olasz

kormányzati rendszer alatt és különösen a vármegyében nem sikerült: azért a felelősség nem a Magyar Pártot terheli, s a bizottság minden ilyen felelősséget magától a leghatározottabban elhárít. Eddig a határozat a perlekedésnek egyik természetes következménye most már, hogy az új január 10-én bekövetkező mezőgazdasági kamarai választásokra két harcrakész listát nyújtottak be. Az egyik választási listát szenterzsébeti Szakáts Péter Gazdasági Egyleti elnök, dr. Sebessi János szenátor és báró Dániel Ferenc vezeti; ennek választási jele a Magyar Párt signumja, a szorzójel. A második listát Apolyán Miklós Olasztelek, Bokor Károly Udvarhely és Balázs József Lővéte vezetik. Érdekes megjegyezni, hogy Ugron Ákos lemondott az első listán való szerepléstől.

trónörökös és Mária José belga királylány esküvője alkalmából Albert belga és Viktor Emánuel olasz király, Mussolini jelenlétében, Ottóról beszélgettek. Ez alkalommal Albert király állítólag azt a kijelentést tette, hogy nagyon szerencsétlen lesz az a lány, aki Ottónak lesz a felesége, mert valószínű, hogy ez a fiatal herceg még sok viszontagságon fog keresztül menni. Mussolini közbeszólt és azt mondta, hogy ő egyáltalában nincs ezen a véleményen. Sőt nem látna rossznak, ha Ottó feleségül vehetné az olasz király legkisebbik leányát, Mária hercegnőt. Mussolini tervét Viktor Emánuel is rokonszenvvel hallgatta. A Duce még megjegyezte, hogy csak a kisanant az, amely Ottó trónraültetése ellen van (magáról az érdekelt félről, a magyar nép zöméről Mussolini ugylátszik megfélemedezett) — egyébként senkisé ellenzi uralomrajutását.

Apropo! Vidrighin menésztlése...

Miért zárták el Dicsőszentmárton környékét a világtól?

A legújabb vasuti menetrend meghökkenítő találós kérdései

Vámosgálfalpa, január hó 5.

Stan Vidrighint kissé zajosan, kissé kényelmetlen külsőségek mellett most távolítják el a CFR elől. Olyan aporó: ez, amelyet elmulasztani nem szabad. A legkitűnőbb aporó, hogy mi, akik a CFR miatt annyit dühöngünk és nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy szenvedünk, egyszóval mi a CFR kényszerű felei megkérdezzük: Vajjon a vezérigazgató távozásával javul-e valamiké a rendszer?

Nem a kormány békéjét veszélyeztető kérdésről, vagy valami hasonló súlyos tényről van szó. Csak, egészen egyszerűen arról, hogy a CFR kezdve menetrendjétől, bevégezve a fuvardíjtételein, a bajok, kényelmetlenségek kuforrása.

Vannak vidékek, amelyeket a CFR menetrendje formálisan elvágt a külvilágtól. Itt van például Dicsőszentmárton vidéke.

A december 15-én életbelépett új menetrend már úgy hozta magával, hogy egy, mondjuk másodikán, Brassóban feladott levél legjobb esetben is negyedikén este hat órakor érkezik rendeltetési helyére. Kikézbítésről aznap már természetesen szó sem lehet. Akármilyen sürgős, akármilyen fontos az a levél, azt már csak a negyedik napon veheti kézhez a címzett.

Mindennek az oka pedig a következő: Ujab-

ban Dicsőszentmárton felé a Balázsfalváról érkező vegyesvonalat szállítja a postát. Ez a vonat pedig nem várja be Balázsfalván a brassói vonatot s így a posta ottreked másnapig. Másnap azután elviszik a postát Dicsőszentmártonba s itt reggel 9 órától este 5 óráig vesztelgel a további továbbításra várva. Most már, ha a Dicsőhöz közelfekvő községek ilyen módon negyedik napon „szerencsésen” meg is kapják postájukat, azonban el lehet képzelni, mi a helyzet a távolabb fekvő községekben...

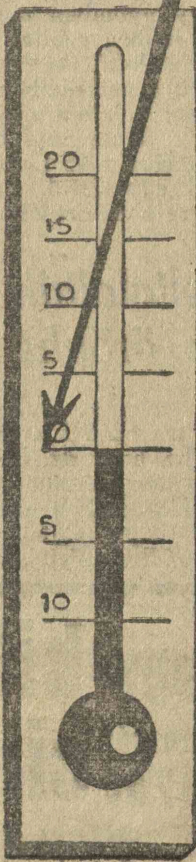
A dolog érdekesebb része azonban csak most következik. Ugyanis az a vonat amelyik Balázsfalván olyan nagyon siet, hogy feledve csapat, papot, postát és utasokat, rohan Dicsőszentmárton felé, csak azért nyargal olyan lélekszakadva, hogy azután — Dicsőszentmártonban 7 (mond és irdd hét) órát rostokoljon s csak azután induljon vissza...

Miért, vajjon miért van ez így?

Nos hát, mindezt csak azért mondtuk el, hogy ismét dokumentáljuk: Így néz ki nálunk egy milliókkal fizetett, szaktudással összeállított menetrend. Példákban nem szütkölködünk. Panasz az van bőven.

Fagyások

Mihelyst keze és lába visketni kezd, majd égetni, míg végül megdagad, tegyen Saltrates Rodell-t meleg vízbe, mindaddig míg az a felszabadult oxigéntől olyanná válik, mint a feles tej. Ha lábát vagy kezét ezen tejszerű fürdőbe áztatja, az oxigén behatol a porusokba, csillapítja és megényhíti a bőrt és a hámszövetet. Az égés és viszketés megszűnik, és másodperc leforgása alatt ismét teljesen jól érzi magát. A tyukszemek megpuhulnak és gyökerestül kiirt-hatja őket; igen gyakran egy teljes számmal kisebb cipőt kényelmesen viselhet, mint annak előtte. Amennyiben a „Saltrates Rodell”-nek nem sikerülne teljes meglegedését kiérdemelni, a vétel-árat visszakapja. A Saltrates Rodell minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

SZÉKREKEDÉS NÉL
a CHATEL GUYON-É
természetes sákból készült
MIRATON PASZTILLAK
fájdalom nélkül könnyebbíti meg a belek működését. Romániai vezérképviselet
I. DILLAN, București, Str. Pila Moșu 4.

1 mtr. elsőrangú Crepde schine	Lei 175
1 m. Angolminta férfi szövet	160
1 " Női kabát kelme	160
1 " Kamgarn férfi szövet	180
1 " Télikabát szövet	280
1 " 1/2 Gyapjú női szövet	70
1 " Gyapjú Poplein szövet	145
1 " Női Divat bársony, mintás	78
1 " Fenéritett vászon	22
1 " Sárga vászon	18
1 " Ingézfűrés	19
1 " Tenisz flanel	24

Rosenberg Dávid
Brassó. Sz 21125

HIREK

A newyorki románok és a román származásu amerikai írók

Newyork, január hó 5.

Tegnap este hat óra tájban Konrad Bercovici, a hírneves amerikai író, aki román származásánál fogva állandóan figyelemmel kíséri a romániai politikai eseményeket és gyakran ír rólok amerikai folyóiratokba, a Central Park Westen járt a 62-ik utca körül, amikor két férfi lépett ki az ott lebontás alatt álló épület deszkakerítése mögül. Az egyik megkérdezte tőle, hogy Konrad Bercovici-e a neve. Mikor Bercovici ezt beismerte, a két ember

azonnal titlegelni kezdte az 50 éves embert és mikor alaposan elverték, tovább álltak az elhagyatott uton a sötétben.

Bercovici kocsiába ült és haza ment a Des Artists Hotelben levő lakására, ahol súlyos betegen fekszik.

A kiváló író kijelentette, hogy már hetekkel ezelőtt

kapott fenyegető leveleket, amikor az első kritizáló cikke megjelent Romániáról.

és azokban megfenyegették, hogy elveszik láb alól, ha nem hagyja abba a román dolgok fészegetését. Bercovici azonban folytatta a cikkeket és egyre becsületesebben tartu az amerikai olvasóközönség elé a román elnyomást, különösen a hatóságok korrupt működését és a kisebbségek elnyomását. A román gangstereknek ez már sok volt és tegnap este meglesték az író és megtámadták.

Bercovici nem ismeri a támadóit és fogalma sincs róla, hogy kik voltak. Konrad Bercovici gyermekkorában került Amerikába Romániából, ahonnan a szülei a zsidóüldözések elől menekültek. Románul nem tud és Romániát is csak abból az egy látogatásból ismeri, amit ott töltött két évvel ezelőtt és azóta állandóan foglalkozik a romániai politikai viszonyokkal.

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a közbeeső vizkereszt miatt, szerdán, a rendes időben jelenik meg.

Vajtolvajokat keres a brassói rendőrség. Rosenfeld Miklós Weiss Mihály-utcai lakos jelentést tett a rendőrségen, hogy január 3-4-re virradó éjszakán ismeretlen tettesek feltörték lakásának pincéjét és onnan 100 kiló vajot loptak el, 14 ezer lej értékben. A rendőrség megindította a nyomozást.

Magyar evangélikus lelkészbeiktatás Csernátfaluban. Tegnap, vasárnap iktatták be fényes külsőségek között Csernátfalua magyar ágostai evangélikus lelkészét, Nagy Bélát, a közelmúltban elhalálozott Nagy Árpád lelkész utódját. Négy lovas hintón, lovas bandériummal, sűrű embersorok között vitték Bácsfaluól Csernátfaluba az új lelkészt, amelynek határában melegen üdvözölte az egyházi és világi küldöttség. Az új lelkész beiktatását Nikodémusz Károly brassói evangélikus lelkész végezte, Bíró László és Sipos András segédletével. Az ünnepélyes szertartás után Nagy Béla lelkész, aki egyébként érdemes elődje unokája, megtartotta beköszöntő beszédét. Isten-területet után közgyűlés volt, amit egy kétszázötven-terítékes bankett követett.

Jorga Párisba érkezett. Párisból jelentik: Jorga professzor Bukarestből jövet ma megérkezett a francia fővárosba, ahol megkezdte szokásos évi előadásait a Sorbonne-egyetemen. Jorga több hetet tölt Párisban.

Meghalt György angol király legidősebb nővére. Londonból jelentik: Viktória Luiza Alexandra Dagmer királyi hercegnő, V. György király legidősebb nővére tegnap délután elhunyt. A hercegnő 1860-ban született és 1889-ben ment férjhez Duff Sándor fifei herceghez, aki 1912-ben halt meg.

A „tavasz ébredése” — Jassiban. Jassiból jelentik: A jassii román liceum igazgatóságának tudomására jutott, hogy több növendéke egy úgynevezett diáklubbba létesített, ahol az iskolai fegyelem által tiltott kicsapongásokat követnek el. A liceum igazgatósága bizalmas értesítést küldött a rendőrségnek, amely meglepetésszerűen rajtaütött az állomás közelében lévő magánház pincéjében gyülekező diákokon. A rendőrségnek mindössze négy diákot sikerült elcsípnie, a legidősebb közöttük 16 éves. A fiúk éppen kedélyesen cigarettáztak és pornografikus irodalomról csevegtek, amikor a detektívek benyitottak a pincébe. A klubbozó diákokat a rendőrség átadta a liceum igazgatóságoknak, amely négyheti szigorított karcerrel büntette őket.

Nagy bikaviadal a brassói ROYAL cirkuszban

Kedden, január 6-ikán

délután 4 órakor és este 9 órakor.

Ezenkívül különböző vadállatok elővezetése.

— Meghalt Mészáros István felvinci nyugalmazott főszolgabíró. Felvincről jelentik: Mészáros István nyugalmazott felvinci főszolgabíró, földbirtokos, az Erdélyi Irodalmi Társaság tiszteletbeli tagja, a nagyenyedi református kollégium tiszteletbeli főgondnoka, életének 85-ik esztendejében hirtelen meghalt. — Ötven évig állott a magyar közigazgatás szolgálatában s nyugalombavonulása után a kisebbségi sorsba került erdélyi magyarság társadalmi és kulturális mozgalmainak volt egyik kimagasló alakja. Holttestét január 2-án helyezték örök nyugalomra, Szécsi Ferenc református lelkész, Vásárhelyi János református püspökhelyettes, Dóczy Ferenc, Kacsó László róm. kath. esperes plebános imái és gyászbeszédei mellett.

— Iparosok tömegesen adják vissza iparen-gedélyeiket. Marosvásárhelyről jelentik: December hó folyamán mintegy 50 iparos nyújtotta be az iparen-gedélyét, azon oknál fogva, mert a mérhetetlen magas adókat képtelenek fizetni. Amint a további kilátások biztatlak, tavaszig özöne fog jelentkezni a teljesen tönkrement kisembereknek.

— Újévi ajándék a vásárhelyi városi tisztviselőknek. Tudósítónk jelenti: A város szolgálatában álló mintegy 100 tisztviselő és ugyanannyi alkalmazott január 1-én nem kapott fizetést, azzal az indoklással, hogy a levonásokra vonatkozó számfejtések még nem készültek el. Akik viszont előlegeket kaptak, azoktól — számfejtés nélkül levonták az u. n. áldozati adókat. Ennek ellenszolgáltatásaképpen a hivatalos órákat január elsejétől 1 órával meghosszabbították, sőt, — többek között — a városi műszaknál az u. n. inspekcioikat egyszerűen törölték, amellyel a nyomorúságosan javadalmazott tisztviselők megélhetésének a lehetőségét teljesen bizonytalanná tették.

— Ki adott és ki nem adott? Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Sincó Géza nyugalmazott tanár, aki a Dolgozók Blokkjának jelöltjeként — a Comisia Revizionirea döntése alapján — most lett marosvásárhelyi állandó tanácsos, a helyi munkanélküliek javára lemondott tizenkétezer lejnyi tanácsosi illetményéről. Sincót — elvi álláspontjai miatt — törvénytelenül mozdították évekkel ezelőtt el a tanári székből és évek óta a legnagyobb nyomorral küzdve tartja fenn családját. Ennek ellenére lemondott a tanácsosi illetményéről. Ez a gesztus azért kellett megérdemelten nagy feltűnést Marosvásárhelyen, mert az utóbbi tanácsülésen éppen afelött marakodtak a tanácsosok, hogy ki adott és ki nem adott a munkanélkülieknek. A vallatásnál kiderült, hogy a legtehetősebbek semmit sem adtak.

— Országos kongresszust tartanak a szociáldemokrata szakszervezetek. Bukarestből jelentik: Tegnap vette kezdetét a fővárosban, a Locomotiva toromban a szociáldemokrata szakszervezetek országos kongresszusa, amely négy napot vesz igénybe. — A kongresszust Fluorás képviselő nyitotta meg, aki el-papentálta a romániai szociáldemokrácia halottjait, elsősorban a nemrég elhunyt Pistiner Jacob dr. országgyűlési képviselőt. Ezután az amszterdami második Internacionálé, valamint a csehszlovákiai szoc-dem. párt nevében Teyerle kiküldött üdvözlő a kongresszust, utána pedig Vladescu Racosa a genfi munkágyi hivatal nevében, Petrescu Titel, valamint Radceanu Lotar — a parlamenti csoport nevében — beszélt. Az angolai, franciaországi, belgiumi, németországi, hollandiai, lengyelországi, luxemburgi, spanyolországi és svédországi szakszervezetek üdvözlő táviratait olvasták fel ezután, majd megkezdődött a bizottságok megválasztása. Igazoló, gazdasági helyzet-ter és a munkanélküliséggel foglalkozó, munkágyi, betegsegélyző-ügyi és más bizottságokat választottak meg. A kongresszus különböző bizottságai holnap kezdik meg munkájukat.

A román nyelv tudása

nélkül nehezen boldogul, viszont a rendes napi munka mellett nem könnyű nyelvet tanulni, no meg türelme sincs mindenkinek hozzá. Ezeket a nehézségeket teljesen megszüntették dr. Cheresiesiu és Déri kolozsvári tanárok „100 ujságcikk alapján — románul” címen most megjelent munkájukkal. A 12 füzetre osztott kiűnő nyelvkönyv egyesíti magában a külföldről ismert összes világhírű módszerek előnyeit, amelyeket a szerzők a speciális erdélyi viszonyoknak megfelelően és több évi magán-nyelvboktatási tapasztalataik alapján, eredeti elgondolásaik szerint tovább építettek. Ennek a könyvnek a segítségével mindenki tanító nélkül tökéletesen megtanulhat románul, ha kevésbé türelmes és kevésbé kitartó, még akkor sem hagyja egykönnyen abba a tanulást, mert tartalma könnyed és szórakoztató: igazán játszva tanít, nincs benne semmi, ami fölöslegesen terhelné a tanulni vágyót, de benne van minden, amire okvetlenül szüksége van. Tulzás nélkül állíthatjuk: ez a munka nemcsak román viszonylatban, de az egész világ nyelv-tan irodalmában is százszázalékosan megállja a helyét. A „100 ujságcikk alapján románul 12 füzetben, kemény tokban 250 lejbe kerül és beszerezhető könyvosztályunkban. (Postai megrendeléseket is azonnal elinté-zünk.)

*Isz akkumulátor-vétel
bizalom kérdése.*

Csak világmárkát vegyünk.

NYUGATON MINDEN KOCSI
A VILÁGHÍRŐ
VARTÁ-VAL
FUT.

40 ÉVES GYÁRTÁSI TAPASZTALATOK

Felhívás

A belügyminisztérium a sziguranca igazgatóságához 69206—930 szám alatt átiratot küldött, melyben elrendeli, hogy azok az örmény és orosz alattvalók, akik dr. Nansen-féle személyazonossági igazolvánnyal rendelkeznek, nyolc napon belül, azaz 1931. január 10-ig a szigurancairoda 10. számú szobájában jelentkezzenek, (a rendőrségi kvestura épületében) hogy az igazolványokat beszoáltassák, mert azok lejártak. Az igazolványokat innen az illetékes helyre küldik el, hogy ott az 1931. évre felbélyegezzék.

Ugyanakkor minden érdekelt tartozik 165 lejű befizetni a Nemzetközi Szövetség helyg-költségére.

Jelentkezniök kell továbbá azoknak az orosz és örmény alattvalóknak is, akik mindeddig nem rendelkeztek dr. Nansen-féle igazolvánnyal, hogy ezeket megkapják.

Azok az orosz és örmény alattvalók, akik Brassó megyében laknak, az illetékes járásbi-róságához kell, hogy forduljanak.

Minden idegen állampolgár, aki 1929-ben és 1930-ban a brassói prefekturától „Dovada Speciala”-t kapott, legkésőbb 1931. január 10-ig a sziguranca 10. számú szobájában ezekkel az eredeti bizonyítványokkal jelentkezni tartozik, hogy irataikat felülvizsgálják, részben bevonják, aszerint, amint azt a brassó megyei prefektura a szigurancahoz átküldött kimuta-tásában feltünteti.

A belügyminisztérium figyelmezteti a fent-nevezett két kategóriába tartozó idegeneket, hogy legkésőbb 1931. január 10-ig jelentkezzenek, mert ellenkező esetben az idegenellen-őrző törvények szabályai szerint járnak el velük szemben.

★ Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejt-hetetlen halottunk, Kovács Gyula temetésén részt-vettek, koporsójára virágot helyeztek, vagy részvé-tüknek más módon adtak kifejezést, továbbá a kén-savgyár igazgató és tisztviselő uraknak, valamint az összes munkásoknak hálás köszönet. A gyászoló csa-lád.

— Óvás. Több ízben megtörtént, hogy élelmes ügy-nökök és gyűjtők az én nevemre és ajánlatomra való hivatkozással kopogtattak be brassói házakhoz, ahol aztán ennek következtében sikerült is megrendelést, vagy adományt kieszközölniök. Minthogy én az ille-tőket ajánlással nem láttam el, sőt legtöbb esetben egyenesen megtagadtam minden kért támogatást, nyilvánvaló, hogy nevemmel visszaélték. A jövőre az ilyen visszaéléseknek útját kívánom vágni és ezért kénytelen vagyok ezuton közölni, hogy, aki írásbeli ajánlatom nélkül hivatkozik arra, hogy én küldtem, vagy én ajánlom, azt utasítsák ki, mert jogosulatlanul hivatkozik reám. — Szele Béla dr.

— Turista-tragédia az Alpesekben. Párisból jelen-tik: Az Alpesekben tegnap borzalmas turistaszere-n-csétlenség történt. Hat diák ski-kirándulást tett a he-gyekben, ahol hóviharba kerültek s teljesen nyomuk veszett, mivel a hóvihár elvágta őket a külvilágtól. A kirándulók felkutatásán egy huszárszázad dolgo-zik, azonban már nem is remélik, hogy akár egyikü-ket is élve megtalálhatják.

★ Nagy meglepetésben fog részesülni, ha megte-kinti nagy reklámkirakatainkat. Ascher Testvérek, Brassó.

Egyetlen háztartásban sem hiányzik, a

PYRAM

cipőpasztia!

Sz 18421

— Nyomorában dinamittal öngyilkos lett egy öreg magyar bányamérnök. Kassáról jelentik: A szombat-
ról vasárnapra virradó éjszaka a járókelők a hősök
temetőjéhez vezető úton egy fejtelten és szétroncsolt
mellű holttestre bukkantak. — Rögtön értesítették a
rendőrséget, mely megállapította, hogy a holttest Ur-
bán Sándor egykori aknaszlatinai bányamérnök sze-
mélyével azonos, aki ősi bányász-módra dinamit-pat-
ronnal vetett véget életének. Urbán a dinamitpatront
a szájába tette s gyújtószinórral robbantotta fel. A
robbanás teljesen szétvetette a szerencsétlen bányá-
mérnök fejét, agyát szétépte s nyakát és mellét is
borzasztóan összeroncsolta. A bányamérnök, akit a
háboru előtti időkből az északkelet-keleti bányá-
vidékeken is jól ismertek, hatvanöt éves volt s a csehek haj-
líthatatlan magyarsága miatt elbocsátották állásából.
Kenyérelenné válva, nem tudott újabb elhelyezkedni,
s nagy nyomorából a halálba menekült.

— Revolveres konfliktus a friss levegő miatt. Bu-
dapestről jelentik: Gönczy Miklós mérnök menyasszo-
nyával és jövődöbéli anyósával a vidékről Budapest-
re utazott a gyorsvonat egyik II. oszt. fülkéjében. A
kupében kívülük még csak egy fiatalember volt, aki-
vel Gönczy hevesen összeküldözött az ablak kinyi-
tása miatt. A vonat megérkezésekor Gönczy és a má-
sik fiatalember között a Nyugati pályaudvaron ki-
újult a szöcskés, amelynek a hevében kellemetlen uti-
társra arculütötte Gönczyt, aki erre előrántotta revol-
verét és belelőtt a fiatalember fejébe. A golyó a fia-
taleMBER OT fogát kirepítette, majd szerencsére meg-
akadt az állkapcsában. A rögtönzött párbajnak csak
a rendőrség közbelépése vetett véget, amely megindí-
totta az eljárás a mérnök ellen.

— Bomba az expresszvonat hálókocsijában. Zágráb-
ból jelentik: Szombaton éjjel fél 12 óra tájban a Mi-
lánó-Zágráb-belgrádi expresszvonat hálókocsijának
egyik fülkéjében a zágrábi állomás előtt bomba rob-
bant, amely balcombján súlyosan megsebesítette Ri-
maj zágrábi vállalati igazgatót. A robbanás óriási
riadalmat keltett a hálókocsi utasai között, akik kö-
zül valaki meghuzta a vészféket s leállította a vona-
tot. Az izgalom lecsillapulta után a vonat csekély
késéssel folytatta útját Zágrába, ahol jelentést tet-
tek a titokzatos esetről a rendőrségnek, amely beve-
zette a vizsgálatot.

— Szélfűtés hálókocsi-kalauzok. Budapestről je-
lentik: Néhány hónappal ezelőtt Legrande Károly pá-
risi cukrász megismerkedett Major József és Bach
István hálókocsi-kalauzokkal, akik csábító ötlettel áll-
tak neki elő. Azt ajánlották, hogy vásároljon Keleten
minél több aranyat, mert, ha Párisban eladja, nagy
vagyon keres ezen az úton. A két hálókocsi-kalauz
rábeszélésre Legrande velük tényleg elutazott Istan-
bulba, ahol Legrande az egyik szállodában tízezer
pengőtt adott át a kalauzoknak aranyvásárlásra. Ez-
után azonban a francia cukrász hiába várta vissza
ujdonsült barátait, azok nyomtalanul eltűntek. Le-
grande-nak mindenét el kellett adnia, hogy hazautaz-
hasson. Csak nagy nehezen vergődött vissza Buda-
pestre, ahol nyomban feljelentést tett a rendőrség
a két csaló hálókocsi-kalauz ellen. A rendőrség azo-
nal megkezdte a nyomozást s hamarosan előállította
Major Józsefet, akinél azonban már magját sem talál-
ták az eltulajdonított pénznek. Bachról megállapítot-
ták, hogy szökésben van s köröző-levelet adtak ki
ellené, míg Majort átadták az ügyészségnek.

— Notórius pénzhamisítót fogtak el a jugoszláv-
osztrák határon. Bécsből jelentik: A jugoszláv hatá-
ron levő Marburg állomás rendőrsége értesítette a bé-
csi rendőrizgatóságot, hogy elfogta Popovics János
54 éves állítólagos kereskedőt, akinél hamis angol
bankjegyeket találtak. A központi rendőrség nyilván-
tartásából kiderült, hogy Popovics már többször volt
büntetve pénzhamisításért s ezért alapos lett az a
gyanú, hogy a nála talált font sterlingeket maga ha-
misította. Átadták a marburgi ügyészségnek, amely
folytatja a vizsgálatot.

— Leszurta imádoztját és öngyilkos lett egy osztrák
munkanélküli. Bécsből jelentik: A Lajta melletti Kal-
tenben Dellin Henrik 31 éves munkanélküli vasárnap
este többször mellbeszurta 17 éves barátnőjét, aki
íziven találva, holtan rogyott össze. Borzalmas tette
után a kétségbeesett munkanélküli revolvert vett elő
s fűbelőtte magát. Dellin elviselhetetlen nyomorral
küzdött s miután barátnője emiatt el akarta hagyni,
magával ragadta a halálba.

— Vízkereszt ünnepi istentisztelet A brassói ma-
gyar evangélikus templomban holnap, január hó 6-án,
Vízkereszt ünnepén, a szokott időben délelőtt 10 óra-
kor istentisztelet tartatik.

Félszáz gond, félszáz költség

2×annyit nyújthat
a konyhája

anna's,
aki ezeket a könyveket
használja:

Biri néni szakácskönyve, kötve 130 lej
KRBEKNÉ: A házikukrászat kézikönyve
kötve 50 lej

Asszonyok tízezrei használják és dísz-
rik receptjeit! Csak ezeket fogadja el!

Brassói Lapok Könyvosztálya.

B R I

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HUTCHINSON

HÓCZIPÓ 1850 HUTCHINSON SÁRCZIPÓ
PARIS

— Gyerekasszony és Lengyelvér. Két gyö-
nyörű regénynek a címe, amelyek több száz példány-
ban forog közkézben az egész világon s magyar nyelven
is számtalan kiadást ért el. Ezzel a két regénnyel hódí-
totta meg tulajdonképpen a könnyű, szórakoztató ol-
vasmányra vágyó közönséget **Nathalia v. Esch-
struth**, aki Courth's Mahler után a legnépszerűbb írónő
talán az egész világon. Igen szép kiállításban, többek
között Eschstruth művei is igen olcsón kaphatók ked-
vezményes könyvvásárunkban. 80—100—120 lejes árak
helyett kötetenként 40—60 lejért. És pedig: Gyerek-
asszony, Árvácska, Boldogság csillaga, Diadal, Házárd,
Magamért szeressen, A medvevár lovagja, Örök ifjúság,
A tékozló fiú, Udvari levegő Zsugori néne kötetenként
40.— lej; Vadrózsa 50.—, Lengyelvér 60.—, a teljes
sorozatot egyszerre 500.— lejért szállítjuk. Kérje még
ma egy levelezőlapon részletes árjegyzékünket lezállí-
tott áru könyveinkről, Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Amerikai társasutazást készít elő a Párisi Ma-
gyar Diákegyesület (Mefhosz) utazási osztálya (Buda-
pest, IX. Ferenc-körút 38. Tel.: 872—74.) a losangelesi
olimpiással kapcsolatban. Nemcsak az egész világ
diákszületésével, de különösen az Amerikával fenn-
álló kapcsolatok biztosítékot nyújtanak arra, hogy az
1932. év nyarára tervbe vett utazásnál a részvételi dí-
jak a legelőnyösebb módon lesznek megállapíthatók s
az amerikai utirányok is oly módon lesznek majd ös-
szeállíthatók, hogy a látni, tanulni és tapasztalni vá-
gyó nagyközönség is meglátogathatja Amerika leg-
szebb helyeit. A szárazföldi hosszú vasúti hálózato-
kat, a terv szerint, kellemes autóbuzsok segítségével
akarja változtatossá tenni s alkalmat kíván nyújtani
Newyorkon kívül, a többiek között a Niagara-vízesés,
Buffalo, Washington, Trenton, Detroit, Chicago, Cle-
veland, Sanfrancisco, Los-Angeles felkeresésére is. A
társas utazás rendezésénél nem fog elmaradni annak
a szempontnak figyelembevétele sem, hogy az utá-
zásban résztvevők teljes mozgási szabadságot élvez-
zenek, kedvük szerint külön kirándulásokat is vé-
gezhetnek és Amerikában levő barátait, ismerő-
seiket és rokonaikat is meglátogathassák. Az előké-
szítés alatt álló nagyszabású amerikai alkalmi kirán-
dulás iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik.

— Egy nyolcvanhétéves ember megteremtette a
munkabírási rekordját. Londonból jelentik: A
londoni orvosok egyesületében előadást tartott
dr. John Harding az emberi munkaképességről
és arra a következtetésre jutott, hogy a világ
népei között az angolok és a törökök munka-
bírása a legkitartóbb. Konstantinápolyban lá-
tott egy nyolcvan évesnél öregebb hamált (te-
herhordót), aki egy zongorát vitt a hátán egyik
uccából a másikba. Az angol munkabírási ér-
dekes példájául egy A. Harrod nevű nyolcvan-
hétéves embert említett meg, aki tízéves korá-
tól harmincig munkás volt, azután az angol
gyarmati hadseregben szolgált negyvenöt éves
koráig, majd nehéz mezőgazdasági munkát
végzett, 1862-ben pedig a sandringhami királyi
birtokon kapott alkalmazást mint parakór.
Nyolcvan éves korában kapta ezt az állást, mint
a legidősebb nyugalmazott angol altiszt. Kora
reggeltől késő estig talpon van és hetenként
egyszer-kétszer elgyalogol munkája után a „kö-
zele” — tizenöt angol mérföldnyire fekvő —
faluba egy régi katonapajtasának meglátoga-
tására. Soha sem ül autóbuzsra vagy vonatra.
„Azért van az embernek lába — szokta mon-
dani — hogy azzal menjen oda, ahova el akar
jutni.” Agglegény és nyolcvan esztendő ös-
csével lakik együtt. Soha sem ivott szeszes italt
és sohasem dohányzott.

— Készletnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejt-
hetetlen halottunkat, néhai özv. Harmath Lajosné sz.
Demeter Aretit utolsó útján elkísérték, vagy részvé-
tüket bármilyen módon kifejezték, ezután mond halás kö-
szönetet a gyászoló család.

— Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájá-
soknál, szaggyalásnál és zsibbanál a természetes
„Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos
házi szer, mely kora reggel egy pohárral be-
véve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egye-
temi klinikákon szerzett tapasztalatok tanusít-
ják, hogy a valódi Ferenc József viz gyors és
biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél tisztító
szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tár-
rakban, drogériákban és fűszerüzletekben
kapható.

HENRY DUPUY-MAZUEL 29

A SAKKJÁTÉKOS

REGÉNY Fordította KÜRTI PÁL

A szívemben remény dalolt. Meg voltam mentve.
Bizonyos hogy öfelsége csak kihallgatásomra adott
parancsot. Másképpen már kozák-kézen volnék.

Egy kis szalon felé vezettem. Előtte lépkedtem a
karos gyertyatartóval és utközben egy szobán men-
tünk át, amelyben egy uriember ült ifjú hölgy mel-
lett s mintha halk hangon beszélt volna hozzá. Az őrnagy
köszöntötte őket és felém hajolva megkérdezte,
hogy kicsodák. Eközben volt időm jelt adni öreg lit-
ván szolgálómnak, aki mint az árnyék követett, vala-
mi bajtól remegve. Ugy tettem, mintha a kérdést nem
hallottam volna.

— Gyönyörű nő! — szólt az őrnagy.
Mielőtt a következő szoba küszöbére lépett, vissza-
fordult és ics hiija volt, hogy újra elesik, ezuttal a
meglepetéstől. A két alak még ott ült, de mindkettő-
jüknek aggastyán-feje volt.

Az őrnagy meggyőződéssel mormolta:
— Pedig nem hibbant meg az eszem!
Odasugtam neki:

— Ebben a szobában gyorsan öregszik az ember.
Ferdén rámpislantott, de nem lépte át a kis szalon
küszöbét. Az ajtóban maradt és sóbálvánnyá mereve-
dett a gyönyörűségtől, midőn megpillantotta Wandát
Fragonard-ruhájában, háttal állva és az ablaknak tá-
maszkodva.

Bocsánatot kértem, hogy egy pillanatra magára ha-
gyom. Szokatlan szívéllyességgel biztosított, hogy ne
zavartassam magam. Mikor aztán meggyőződött róla,
hogy kimentem, lábujjhegyen odament a táncosnő-
höz. Nagy óvatosan ráhajolt a tarkójára és az ajkai
már-már érintették, midőn kacagás hangzott. Megfor-
dult és azt hitte, hogy nyomban elveszti az esztét. Egy
másik Wanda állt előtte, az ajtó keretében és arcán
megvetés meg szánsalom tükröződött.

— Öfelségének — szólt — tudomására hozzuk az
ön viselt dolgait. És majd meglátjuk, mit szólnak
Gregorievics és Panin, ha megtudják, hogy egy alan-
tasuk így bánik kis barátnőjükkal a császári ballet-
től.

Az őrnagy le volt sujtva, beszélni akart, de az aj-
tóban álló Wanda eltűnt. Odament a másikhoz és
megérintette. Wanda a karjaiba hullott. Az automata
volt. Az őrnagy ostobán bámolt, a masinát szívéhez
szorította, majd észrevette, hogy megint itt vagyok.
Jelenlétemtől felocsudott és szabad folyást engedett
dühének.

— Lovag ur — ordította, — súlyos sértés ért! En
Preobrajzenszki ezredében őrnagy vagyok, én...

Odamentem hozzá és kitéptem kezéből az automa-
tát. Nagyon sápadt voltam. Az volt az érzésem,
hogy az én édes kicsi lelkemnek finom testét mocs-
kolták be durva kezei. Azt hitte, hogy megijedtem, de
csakhamar meggyőződhetett az ellenkezőjéről. Rá-
pakodtam olyan hangon hogy elnémult:

— Uram — mondtam, — olyan tárgyat érintett,
amely nem az enyém. Öfelségének, a császárnőnek,
az ön parancsolójának tulajdonát képezi. Elolvashatja
a megbízólevelet, amelyben felszólít egy ilyen gép ké-
szítésére. Ennek az írásnak a fiókjában van. Még
ma este jelentést teszek arról, hogy mi történt itt.

— Azt hittem... — dadogta. — Ön becsapott...
Nem volt méltányos fogadtatás... Bocsásson meg.

Engedékenyebb lettem:

— Nem neheztelek önre és belátom, hogy e laká-
ban akad bőven csodálkozni való. Istene! Mindenki-
nek megvannak a maga bogarai, amelyekre büszke.
Sokan képeket gyűjtenek s meginvitálják az embert
egy szenvedelmes Guidó Reni, egy érzéki Boucher,
egy élettől feszülő Canaletto megcsodálására. Mások
abban lelik büszkeségüket, hogy Bernard Palissy zo-
máncait, Zaleski vert aranyműveit, vagy az ifjabbik
toledoi Zorun kardjait gyűjtik.

Nagy bikaviadal a brassói ROYAL Cirkuszban

Kedden, január 6-ikán

délután 4 órakor és este 9 órakor.

Ezenkívül különböző vadállatok elővezetése.

Január 7

SPORT

Nagyszerű győzelemmel fejezte be a német turát a Hungária

Lipese, január 5.

A magyar bajnokság élén álló Hungária kitudó németországi szereplésének fázisairól beszámoltunk. A kitudó együttes minden mérkőzését megnyerte és turája valóságos diadalmenetnek volt hasonló.

Tegnap délután játszotta utolsó meccsét a magyar bajnokjelölt. Ellenfele egy kitudó lipcei együttes, a Bewegungsspieler volt, melyet hatalmas fölényrel győzött le:

Hungária—Leipziger Bewegungsspieler 5:1 (3:0).

Nyolcezer néző előtt, nagy viharban indul a mérkőzés. A kellemetlen időjárás rendkívül befolyásolja a játékot. Így is rövid egymás-

utánban három gólt rugott a Hungária.

A második félidőben a szél felszárítja a pályát és a kék-fehérek további két gólt helyeztek a német csapat hálójába. A lipcei csapat mindössze egy góllal válaszolt.

A Hungária góllövői Hauer (2), Titkos, Kalmár és Skvarek.

Sportkörökben úgy tudják, hogy a Hungária kedden Bécsben játszik az Admira ellen. Tény az, hogy az Admira táviratilag meghívta a magyar csapatot, választ azonban nem kapott. Ugyilátszik, hogy a bécsi mérkőzésből nem lesz semmi, mert a budapesti rádió jelentése szerint a Hungária hétfőn délután négy órakor hazaérkezik Budapestre.

Uj munkás világrekordot

állítottak tel a budapesti nemzetközi munkás-uszóversenyen

Budapest, január 5.

A budapesti MTE nagyszabású, nemzetközi uszóversenyt rendezett a margitszigeti fedett-uszodában. A nézőteret kétezeröttszáz főnyi közönség töltötte meg zsufolásig.

A versenyen huszonkilenc külföldi, negyvenkét szegedi és százötven budapesti uszó vett részt. A főbb számokban a külföldi versenyzők vitték el a pálmát.

A 200 méteres melluszásban a bécsi Bayer új munkásvilágrekordot állított fel 2 perc 58 mp. idővel.

Az eredmény megközelíti a magyar rekor-

dot. Második Frisch, harmadik Müller (MTE) lett.

Eredmények tekintetében Bayer rekordja volt az egyetlen kiemelkedő esemény, de az egész verseny a siker jegyében zárult. A magyar uszók közepesen szerepeltek.

↓ Rossz napok járnak a cseh csapatokra. A prágai Slavia és a Sparta téli turán vannak, mely azonban ugylátszik balul ütött ki. Egy napon két különböző helyről érkezik jelentés, mely a nagyhirű prágai együttesek meglepetésszerű vereségéről számol be.

Párisban a Stade Français 2:1 arányú győzelmet aratott a Sparta felett. — Milánóban az FC Milan 3:1 arányban verte a Slaviát.

↓ A debreceni Bocskay győzött Montpellierben. Montpellierből jelentik: A Bocskay—SO Montpellier mérkőzés 5:3 (3:2) eredménnyel végződött, a debreceni csapat javára.

Temesvár új footbalszövetséget alakít?

Kitört a harc az amatőrök és a profik között Romániában

Temesvár, január 5.

Az új megmozdulásnak mindenkor küzdelmet kell folytatnia a konzervativizmus ellen. Ez történik a román labdarugásban is. A professzionizmus fellépése riadalmat okozott az amatőr körökben, melyek fennmaradásukat féltik a természetesen fejlettebb technikai fizetett futballtól.

Ime: mi történik Temesváron, ahol az első román professzionista futbalcsapat megalakult?

A bánási futballiga tagjait újabb sportbotrány ügye hozta forrongásba.

Az elmúlt nyáron óriási elégedetlenséget keltett a liga futbalcsapatai között a vezetőségnek az intézkedése, mellyel az első osztályú csapatok számát tízről nyolcra szálította le. Ezt a létszámcsoökkentést a liga még nem elégette meg, mert most elhatározta, hogy az első osztályú csapatok számát még kettővel csökkenti és a jövő évi bajnokságban már csupán hat helyet engedélyez az első csapatoknak.

Ennek az intézkedésnek az a következménye, hogy a második osztályú csapatok ismét egy évet átküzdhetnek minden kilátása és reménye nélkül annak, hogy egy osztállyal feljebb jutnak.

Ezt az intézkedést a liga, mint már eddig is

annyi sérelmes intézkedést, kimélet nélkül és a kerületek minden tiltakozása ellenére hajtja végre. Formailag kérdést intéz a kerületekhez és véleményüket meghallgatja, azonban arra egész egyszerűen fütyül.

Már sokszor esett szó az erdélyi sajtóban arról a furcsa viszonyról, mely a nyugati liga amatőr vezetői: Belu Gyula dr. elnök és Juga vezértitkár, valamint a professzionista liga elnöke, Lázár Aurél dr. között, aki egyben a Ripensia elnöke is — fennáll! Számtalan érdekszál fűzi az amatőr liga érdemes vezetőit a Ripensia-professzionista liga elnökéhez, aki egyben a temesvári pénzügyigazgatóság korlátlan ura is. Ez a számtalan érdekszál készíti őket arra, hogy a vezetőségük alatt álló ligát egyszerűen megfojassák minden lehetőségétől a virágzásnak, hogy a Ripensia lehetőségeit növeljék. Ennek a legutóbbi intézkedésnek nagyon világos a célja, hogy az első osztályú mérkőzések számát, azokat, melyek közönséget vonzanak, lecsökkentsék, hogy ilyen módon mennél több üres napra tegyenek szert, amikor a közönség érdeklődése kényszerűen a Ripensia mérkőzése felé irányul, a minek eredménye a több bevétel a Ripensia kasszájába.

A Ripensia már eddig is súlyos csapást jelentett az amatőr sportra, de egyben az összes sportágakra, melyek az őket fenntartó futball sportág leromlásával teljes pusztulásra vannak

ítélve. Farcasanu Miklós temesvári törvényszéki bíró, a temesvári disztrikt elnöke mutatott rá a legélesebben, amikor a liga legutóbbi ülésén követelte, hogy Belu dr. és Juga hagyják el a helyüket, melyet az amatőr liga élén betöltenek, mert ők és működésük minden sportág pusztulását jelenti.

Ezekután a liga tagjai utolsó kísérletként elhatározták, hogy most már az újabb csapás elhárítására terjedelmes memorandummal fordulnak a bukaresti szövetséghez. Miután a multak tapasztalatai alapján teljesen tisztában vannak azzal, hogy ennek a lépésnek nem sok eredménye lesz, már most elhatározták, hogy ezt a memorandumot eljuttatják a király elébe is, aki legfőbb patrónusa a romániai sportnak. De egyben elhatározták, hogy ha a szövetség nem ad nekik védelmet a liga önkényeskedése és tulkapása ellen, úgy a liga tagjai rég érlelődő tervüket most már haladéktalanul megvalósítják és elszakadnak a szövetségtől és maguk alakítanak egy külön sportszövetséget.

Hogy ez milyen súlyos csapást jelentene a román sportra, azzal valószínűleg az érdekeltek tisztában vannak. Hiszen véglegesen felbomlana minden tekintély azzal az állandó fenyegetéssel szemben, hogy a szövetség, vagy liga itéleteivel és intézkedéseivel elégedetlenkedő egyesület belép a konkurens szövetségbe.

Forr a katlan az amatőr fronton. A megoldás, nézetünk szerint, csak úgy lehetséges, ha a szétválasztást teljes mértékben megvalósítják és egy bizonyos együttműködés fenntartásával, külön intézik az amatőr és külön a professzionista labdarugás sorsát.

↓ A revánsmeccset elvesztette a Bocskay Montpellierben. Montpellierből táviratozzák: Tegnap délután revánsot adott a Bocskay a Montpellier SO csapatának, mely fölött előző napon szép győzelmet aratott. Az újabb mérkőzés már kevésbé sikerült a debreceni csapatnak, mert 4:1 (1:1) arányban vereséget szenvedett. A Bocskay erősen érezte Teleki hiányát. A védelem a második félidőben felmondta a szolgálatot. A francia kupa bajnokjelöltje ilyen módon viszonylagosan könnyen érte el a győzelmét.

↓ A budapesti Törekvés győzelme Locarnóban. Locarnoból jelentik: A turázó magyar amatőr futbalcsapatok közül tegnap a Törekvés vendégszerepelt, mely szép játék után 3:2 (1:1) arányban legyőzte az FC Locarno együttesét.

Előfizetőink és olvasóink figyelmébe

ajánljuk a Brassói Lapok Nagy Regélő Naptárát, az intelligens magyar családok kedvenc kalendáriumát. Nagy népszerűségét annak köszönheti, hogy a rengeteg hasznos tudnivalón és a szorosan vett naptári részen kívül rengeteg érdekes olvasnivalót, novellákat, cikkeket, tréfákat tartalmaz. Ára 50 lej. Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen küldjük. (Az ár postabélyegben is beküldhető.) — Vágja ki és küldje be még ma az alábbi szelvényt a Brassói Lapok Könyvosztályának.

Megrendelem a Brassói Lapok Nagy Regélő Naptárát ...
Név: _____
Lakcím: _____

Ezek a pengék elégítik ki Önt!
ROTBART LUXUOSA
ROTBART SONDERKLASSE
MOND-EXTRA GOLD
ROTBART (LILA)
MOND-EXTRA (ZOLD)
Vásárlépképviselet: A. DULSKING
București 1, Str. Carol 1

Prof. Dr. Páter-féle
tüdő-tea
kapható minden nagyobb gyógyszerárban és droguériában. Sokszorosan kipróbálva és ajánlva.
Egy doboz ára 94 lej.
Egy próbacsomag ára 34 lej.

KÖZGAZDASÁGI LAPOK

Kis közgazdasági hírek

A Banca Nazionalea február 15-én tartja meg rendes évi közgyűlését.

A mezőgazdasági kamarai választásokra Dél-ván két listát nyújtottak be: az egyik liberális, a másik nemzeti párti. A liberális lista vezetője Vulcu János volt szenátor, a másik lista vezetője dr. Vlár Aurél.

A Francia Jegybank a reálszámla kamatlábát 2 és fél százalékról 2 százalékra szállította le.

A francia és angol bankárok megbízottai Párisban tanácskozára ültek össze. A tanácskozás célja, a két ország közötti bankforgalom szabályozása és kimélyítése.

A búzakonferencia után, a mezőgazdasági kamarák szövetségének rendezésében kukorica-konferencia lesz Bukarestben, január 17-én.

Az erdélyi bányák és bányakereskedők között tárgyalások folynak egy talpbör-egyesítés létesítése érdekében. Az új alakulat a gyulafehérvári Chromunion mintájára működne, amely tudvalevően a felsőbőr előállítását intézi.

Dicsőszentmárton városa a vízvezeték bevezetése és csatornázás megkezdésének tervével foglalkozik, amely még a háború előtt vetődött fel, de pénzügyi okok miatt akkor elmaradt a megvalósítása. A földgáz bevezetése közben iparilag fellendült város számára a vízvezeték és a csatornahálózat kiépítése hasznosíthatatlanná vált, amelynek költségeit külföldi kölcsönből akarja fedezni. Az erre vonatkozó tárgyalásokat a város már meg is kezdte.

A középeurópai vaskartell december 30-án és 31-én Bécsben ülést tartott, amelyen a romániai érdekeltektől iparágak képviselői is részt vettek. Az ülés eredménye még nem ismert.

A romániai ólomgyárak között ismét ki-tört a harc. Egyes gyárak már termelési költségen alul is kínálják az árukat.

A dicsőszentmártoni üveggyár, amely az utóbbi hónapokban nem dolgozott, tüzet megindította. A gyár teljes kapacitással folytatja a termelést.

Kolozsvár város vízművei nagyobb beruházásokat terveznek és mintán a szükséges tőke nem áll rendelkezésre, az igazgatóság a nagyobb csőgyárakkal folytat tárgyalásokat egy 3-5 évi hitelkeret megszerzésére. Amennyiben a tárgyalások nem vezetnek eredményre, a vízmű igazgatósága nagyobb bankkölcsönt fog felvenni a beruházások végrehajtására.

A Romániai Hitelezői Véggyűlés, mint ismeretes, ezidáig nem kapta meg a gazdasági szaktestületek által megígért anyagi támogatást és így a működése nagy nehézségekbe ütközött. Manólescu miniszter most elrendelte, hogy a kereskedelmi és iparkamarák bevételeik felszázalékát bocsássák az Acred rendelkezésére, hogy országos szervezetét kiépíthesse.

TŐZSDE

(1931. január 5.)

Zürich (nyitás): Berlin 122.82, Amsterdam 207.70, Newyork 515.99, London 25.05 és egy-negyed, Páris 20.24 és fél, Milánó 27.01, Prága 15.30, Budapest 90.25, Belgrád 912 és 5/8 nyolcad, Bukarest 306. Varsó 57.85, Bécs 72.60.

Devizák (belföldi jegyzés): London 816.50, Zürich 32.67, Newyork 167.95, Berlin 40.12, Bécs 23.21, Prága 4.99 és fél, Budapest 29.46, Milánó 8.84, Páris 6.61 és fél, Amsterdam 66.

Valuták: Angol font 815, svájci frank 32.66, dollár 168, osztrák schilling 23.75, cseh korona 5 pengő 29.60, márká 40.10, olasz líra 8.85, francia frank 6.65, holland forint 68, dinár 2.95.

AMERIKA:

ujabb három bankbukás

„A baj csak ezután jön az Egyesült Államok pénzpiacain”

Newyork, január hó 5.

Azok az optimista feltevések, hogy az Egyesült Államokban az újévvél végeszakad a sorozatos bankbukásoknak, nem váltak be. Újév óta 5, ujjban pedig még három bank lett fizetéseképtelen az amerikai piacokon.

Tegnap Newyork állam Camden város legnagyobb bankja szüntette be a fizetéseket. Ennek az intézetnek ugyan csak 1 és fél millió dollár volt a betétállománya, amely azonban különböző spekulációk következtében teljesen elveszett.

Fizetéseképtelen lett továbbá Washingtonban egy, és Richmondban ugyancsak egy bank. Az újévtáni bankbukások óriási izgalmakat váltottak ki a bankbetétesek között. A legnagyobb Trust-bankok sincsenek biztonságban, mert bármelyik nap ráronthatnak a betétesek. Ezért a bankok hihetetlen összegeket teaurálnak, hogy a meglepetéseket el tudják háritani. Ennek az a következménye, hogy a pénzcirkuláció egyre jobban megbénul és bi-telellátás komoly nehézségekbe ütközik.

Általában az a vélemény, hogy az Egyesült Államok pénzpiacain csak ezután várható még komoly baj.

A cseh—magyar vámháboru után

lengyel-cseh vámháboru készül

Középeurópa külkereskedelmi helyzete komplikálódik

Varsó, január 5.

A magyar-cseh vámháboru következtében egyre jobban komplikálódik a helyzet a közép-európai külkereskedelmi helyzetében. A cseh iparcikkek helyét egyre jobban az osztrák áruk foglalják el a magyar piacon, amely előretörést a csehszlovák ipari körök nem jó szem-mel nézik és

retorzióra készülnek az osztrák iparral szemben.

A magyar tűzifabehozatali vám felemelése, amely tudvalevőleg ugyancsak a magyar-cseh vámháboru következménye, a román és jugoszláv érdekeket sújtja, ami ellen

ugy a román, mint a jugoszláv kormány ér-lyes demarsra készül a magyar kormány-nál.

Egyébként a cseh agrárvámok felemelése, a mi a magyar-cseh vámkonfliktushoz vezetett,

nemcsak a magyar agrárkivitel érintette, ha-nem a lengyel mezőgazdasági cikkek cseh-or-szági bevitelét is. Az évvégi külkereskedelmi mérleg

a lengyel agrárkivitelben 150 millió zloty passzívát mutat az előző évi kivittel szem-ben.

amit kizárólag a cseh beviteli megsejorítás idé-zett elő. A lengyel mezőgazdasági körök most pressziót gyakorolnak a lengyel kormányra,

hogy Magyarország példájára szintén szakít-sa meg a kedvezményes vámkapcsolatot Csehszlovákiával. főleg pedig az a cseh ag-rárvámok felemelésének retorziójaként aka-dályozza meg a cseh iparcikkeknek Lengyel-or-szágba való beözönlését.

Amint tehát előrelátható volt, a cseh-magyar vámháboru nem fog izoláltan lefolyni és még súlyos következményeket vonhat maga után.

Jön a nemzetközi cukorárharc

— de a romániai fogyasztóknak nem lesz haszna belőle. — A brüsszeli cukorkonferencia után...

Berlin, január 5.

Röviden beszámoltunk arról, hogy nem-régiben cukorkonferencia volt Brüsszelben, a mely eredménytelenül zárult. Amint most mértékadó helyről értesülünk, a brüsszeli cu-korkonferencia eredménytelensége elsősorban a német delegáció ellenállásának tudható be, a mely nem volt hajlandó a Németország számá-ra megállapított ekszportkontingenst elfogadni.

A konferencián az ugynevezett Chabourn-fé-le tervet terjesztették elő, amely szerint az eu-rópai cukor ekszportkontingens a következő-képpen oszlott volna meg:

1929—30. kampány kivitele ezer tonnában:
Németország 235, Csehszlovákia 600, Len-gyelország 432, Magyarország 155, Belgium 25.

A Chabourn-féle ekszportkontingens:
Németország 200, Csehszlovákia 590, Len-gyelország 319, Magyarország 85, Belgium 55.
A konferencián Kuba hajlandónak mutatko-zott termelését a következő 5 évben 3.3, kivi-telét 3.35 millió tonnára csökkenteni. Jáva pe-dig 2.56 millió tonnánál többet nem ekszpor-tálni.

A németek ezen tervezetben azt kifogásolták, hogy míg a többi ekszportállamok csakis kisebb százalék erejéig mondtak volna le ekszportkon-tingensükről, addig Németország részére 812 ezer tonna ekszportfelesleg mellett csak 200.000 tonnát állapít meg a tervezet.

A nemzetközi cukor-egyezmény meghírsulá-sának rövidesen mutatkozni fognak a követ-

kezményei, mert a világpiacokon hihetetlen méreteket fog ölteni a máris beindult cukor-dumping.

Romániát a nemzetközi cukorárharc alig érinti, mert a román cukortermelésnek olyan speciális körülbástyázott helyzete van, hogy a belföldi fogyasztásban versenyen kívül áll, ekszportálni pedig — nemzetközi viszonylat-ban — alig ekszportál.

A könyvedvelők kará-csonyi meglepetése ez az olcsóság!

Markovits Rodion:

Szibériai Garnizon 2 kötet, tűzve 85 lej.

Makkai Sándor: Ordögszekér két kötet, tűzve 85 lej.

Mindkét mű megrendelése esetén a szállít-ás — utánvétellel is — portómentes.

Brassói Lapok könyvosztálya

Védjegu Schapp-selyem

GÜTERMANN & Co.

GÉPSELYEM GYARAK

Gomblyukselyem:ORA, 45/3, 10 méter, HALMA, 30/3, 10 méter,
HELA, 40/3, 10 méter.

Elismert legjobb minőség.

Főképviselet egész Romániában:

EMANUEL WISNER,

BUCUREȘTI, Buley. Maria No. 8.

Védjegu Reall-selyem

Gépselyem:

LABORA, 130/3, 50 méter

KORONASELYEM, 50 méter.

Vigyázzni a végdíjgyere!

Felső Divatszabászati Akadémia Bukarest,

1896

az ország első és egyetlen modern és nívós szakiskolája, az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kurzusok 1931 január 12-én veszik kezdetét. a következő új beosztással: reggeli kurzusok, délutáni kurzusok és gyorskurzusok, férfi civilruha szabászat, egyenruha szabászat, női-szabászat, fehérnemű-, divat-, modern nyelvtanítás és textiltechnológia — A magyarázatok a tanítványok kívánságára román, német, francia, magyar, orosz, angol, bulgár és olasz nyelven történnek. A szakma tökéletes elsajátítását garantáljuk minden tanítványnak. A tanítás individuális. Minden fiatal leány, asszony, vagy özvegy biztos egzisztenciát nyerhet és elsajátíthatja ezt a szakmát. akár házi használatra, akár mint kenyérkeresetet.

A szabók és szabónők rövid időn belül tökéletesíthetik tudásukat a legmodernebb szabászati és próba rendszerekben. Kérje levelezőlapon az új prospektusokat és a feltetelek közlését. Érdeklődések címzendők: **D. Theodorescu, Dir. Academiei Superioare de Croitorie Bukarest, Str. Lipcani No. 14.**

Székrekedést,

r. 228

aranyeret, yesebajt, májbetegségeket, rheumát gyorsan és könnyen. **anélkül, hogy a szervezetnek ártson,** természetes gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej, gyógyszertárakban és drogériákban. Labor „Malarin” Bukarest, Piața G. Cantacuzino 3.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

Nr. 34270—1930

Serv. FINANCIAR

HIRDETMEY

a városi díjak évre való fizetése tárgyában

Közölni szeretnénk, hogy a városi díjak 1931 évi negyedévenkénti fizetésének véghatáridejei a következők: f. é. január 15, április 15, július 15 és október 15-ike.

Minden háztulajdonos, automobil- és székértulajdonos, önálló keresettel bíró személy, valamint nyitott üzlethelyiséggel bíró kereskedő és iparos köteles minden további intézés nélkül a fenti határidők letelte előtt az esedékes városi díjakat személyesen befizetni.

A városi tanács e rendelkezése abból keletkezik, hogy a városi díjhivatal személyzete redukáltatott és ez által a munka szaporodott. Így a szokott inkasszálsási módot, mely a hivatalnak nagy munkát, a városnak azonban pénzbeli terheket okozott, jövőre nem lehet többé fenntartani.

Ugy ezentúl azon fizetésre kötelezettek ellen, akik a fenti határidők csak egyikét nem tartásák be, a végrehajtás elrendeltetik és a késedelmi kamatok, valamint végrehajtási költségek felszámítása mellett az egész évre esedékes összegre a biztosítási zálogolás eszközöltetik.

Továbbá tudomásul szolgáljon, hogy az automobilon és különböző székerek utáni múlt évi kivetések változatlanul és külön értesítés nélkül a folyó évre is előíratnak.

Az üzlethelyiségekre kivetett díjak a múlt évi alapon leszálítottak 3 százalékkal, illetve 5 százalékkal, a cégtáblai díjak azonban változatlanul előíratnak a folyó évre is.

Ujra kivetettek, illetve a múlt évben történt hivatalos összeírás alapján helyesbítették a csatornázási és szeméthyordási díj, hol azonban a szabályrendeletekben meghatározott kivetési összegek változatlanul maradnak erre az évre is. A vonatkozó összeírási törzslapok, valamint az 1931-edik évre való kivetések folyó évi január hó 31-éig a városi díjhivatalnál közszemlére ki vannak téve.

A tüzőtő díjak a városi tanács határozata alapján új alapon lesznek kivetve. Az erre vonatkozó kivetési tájékoztatók annak idején-közszemlére ki lesznek téve.

Vége azon kéressel fordulunk Brassó város t. közönségéhez, hogy mindenki saját érdekében a fentieknek pontosan eleget tenni sziveskedjék. Így könnyebbítések keletkeznek az adminisztrációban és elkerülhetnek a városnak kezelési költségek, amihez hozzájárulni közzérdek. Másrészt azonban szükségessé válik mulasztókat közérdek szempontjából a költségek fedezésére marasztalni.

Minden díjfizető polgár köteles a városi tanácsnak

a díjhivatal útján minden a díjköteles tárgyban eladás, felosztás vagy átalakítás által történt változást 15 nap alatt annál is inkább bejelenteni, mert utólagos felszámítások vagy sem, vagy csak a beadvány napjától lesznek tekintetbe véve.

Brasov, la 2. Januário 1931.

Primar:
Cuteanu m. p.

Secretar General:
Socaciu m. p.

Hotel „CONCORDIA“

București, Str. Smârdan 39

Teljesen átalakítva és újjászervezve.
Napi és hónapos butorozott szobák. — Földő.
Magyar étterem. Jutányos árak.

Bérlő:

G. Căhănescu

2064 H

„IDEAL-kávé“

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító.

București, Str. Carol 37. Telef.: 347-70

Fiókok: Str. Sft. Nicolae Selari No. 7. Telefon 315-93, Str. Poicare No. 1.
(volt Academiei-u.) Telefon centrala IL 382-77.

Egyedüli kávékereskedések, melyek naponta friss árut hoznak forgalomba, a legjobb minőségben. En-gros árakban.

2878

Szöllőoltvány, gyümölcsfa

valamint gyökerezési rippáriportális és berlandéri szőlővesszőket megbízható helyről felépítsünk.

AJÁNLJUK 20 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ

telepünkről garantált fajtiszta, minden betegség-től mentes duggyökerezéssel szőlőoltvány és gyümölcsfáinkat. Tekintettel az évi nagy keresletre, igyekezzék rendeléseit mielőbb hozzánk juttatni, minthogy a múlt évben nagyon sok vevőnk nem tudtuk kielégíteni. — Árjegyzéket kívánatra dímentesen küldünk, mely a szőlőültetésről, valamint a káros növények irtásáról sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Székely Gábor és Tsa

szőlőoltvány és gyümölcsfatelep
DIOȘIC IN BIHOR.

E 83-2

Régi jóhírnevű

drogéria
illatszer- és
fotókereskedés

Brassóban, főutcában
szép, tágas üzlethelyiséggel
tőkerős társai
vagy **komoly vevői**
keres.

Ajánlatok SZOLID jellegére a
brassói kiadóba kéretnek

11110

ÚJ MAGYAR KÖNYVEK

A karácsonyi könyvpiac szenzációi

Szépirodalom:

Móricz Zsigmond: Esőleső társaság 190 lej.

Herczeg Ferenc: Emberek, urak és nagyurak 170 lej.

Márai Sándor: Zendülők 197 lej.

Márai Sándor: Idegen emberek, regény, két kötetben 197 lej.

Farkas Imre legszebb versei 156 lej.

Berkes Imre: Sáfárszék 190 lej.

Gróf Bethlen Margit: Impressziók 136 lej.

Szenes Piroska: Csillag a homlokán, regény két kötetben 340 lej.

Drasche Lázár Alfred: Amyr, 204 lej.

Megyeri Ella: Római Nótész, 85 lej.

Molnár Ferenc: A jó Tündér 136 lej.

Zilahy Lajos: Leona (színmű) 90 lej.

Heltai Jenő: Életke 143 lej.

Kálmán Jenő: Az omszki randevu 132 lej.

Jakab Ödön: Mesélő esték 136 lej.

Erdős René: A brüsseli csipke, két kötet 306 lej.

Zsolt Béla: Gerson és neje, aranyozott vászonkötésben 211 lej.

Nagy Endre: Hajnali beszélgetés Lukits Miklóssal, aranyozott vászonkötésben.

Ábel Hermant: Egy ifjúkor története 129 lej.

Stevenson: A Ballantraei földesur 152 lej.

Bernárd Shaw: Ceaser és Cleopatra, (színmű) 81 lej.

Jack London: A vén halász meséi 95 lej.

Lagerlöf Zelma: A generális gyűrűje 170 lej.

Stefan Zweig: Egy rendőrmiszter (Fouche) 163 lej.

Andersen Nexö: A frank család 68 lej.

Turgenyev: Kivégzés 41 lej.

Tolsztoj: Mérczeláb 41 lej.

Oszip Dünov: A szél-halászok 170 lej.

Némirovsky: A milliomos Golder 136 lej.

Vicki Baum: Grand Hotel 183 lej.

A. Haukland: Két nemzedék 183 lej.

Grazia Deledda: Jó lelkek 170 lej.

Életrajzok - Utazások - Tudományos ujdonságok

Dr. Trikal József: A lélek rejtett élete (Szent István könyvek) 136 lej.

Leideg Imre: Élményeim a bolsevista Oroszországban 136 lej.

Ossendowszki: Lenin, két kötetben diszkötésben 612 lej.

Pethő Sándor: Görgei Arthur diszkötésben 408 lej.

A Magyar Földrajzi Társaság új kötetei, aranyozott vászonkötésben. Batkay Ervin: A világ tetején (Kőrösi Csoma Sándor nyomdokai nyugati Tibetbe 100 képpel és két térképpel) 544 lej.

Cholnoky Jenő: Afrika, két kötet 227 képpel és 24 térképpel, 1020 lej.

Pfizenmayer: Kelet Szibéria ősvilága és ősnépei 340 lej.

Most rendeljen karácsonyra, hogy még idejében megkapja. — A karácsonyra való tekintettel 300 lejen feletti megrendeléseket portómentesen szállítunk és 10 százalék engedményt adunk. — Meg nem felelő könyveket a portóköltőség felszámításával kicserélünk.

Szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Január 7

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj Napoca

B. L. 11

Magazin **GENERAL** nagyáruház

BUKAREST, CALEA MOȘILOR No. 1.

Schroll vászon 1 m. . . . . Lei **39**
 Francia finet **38**

Indian (115 cm. széles) . . . Lei **40**
 Természetes vászon mt. **29**

Szalvéta 60×60 . . . . . Lei **35**
 Gyapjutarok drb. **650**

B.L. POLITIKAI NAPILAP

A B.L. nyomdavidálat kiadása és nyomása. — A szerkesztésért Kocsis Béla felelős.

BRAȘOV—BRASSÓ Kapu-utca 56—58. szám. Telefon: 82 és 1-77.
BUCUREȘTI—BUKAREST 1., Sărăndar No. 6. Telefonszám: 363/64, 373/70

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300 félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra: negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra: negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.
HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBÍZOTTAK: Arad: Strada Gheorghe Lazar 4 (Halmágyi Pál). — **Kolozsvár:** Strada Dubalarilor 7 (Neumann Ignác). — **Dés:** Osztián Kálmán Strada S. Bernufiu 10. **Déva:** Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza). Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérvármegye részére. — **Nagyvárad:** Str. Nic. Jiga 32. (Szabó Gyula). — **Szatmár:** Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máramaros-megye részére. — **Nagyszeben:** Str. Turnului 13. (Szigethy László). — **Szilágyosomlyó:** Helyperin Ernő. — **Marosvásárhely:** Str. Baross G. 5. (Szabó Jenő). — **Temesvár:** Berényi Lajos, Gátsor 22/a. — **Torda:** Str. Reg. Ferdinand 25. (Dénes József).

Megbízások felvételére és fizetések átvételére fenti helymegbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeti hirdetés esetén 25% engedély. Állást keresőknek 25% kedvezmény. — A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó nagyon modern villa Brassó központján, központi fűtéssel, villany világítás, kanalizálás, park 3000 négyzetméter, uszobazin. Felvilágosításokat Brassó, Dr. Toma Jonescu-utca (Gromes) 13. 11030

Vaj- és sajtkészítésre gépbereendezés jutányosan eladó. Betanítás díjmentesen. Nord, Csernátfalu 360. 11073

ZONGORAT keresek berbe. Cim 11002 szám alatt a brassói kiadóban.

Soffőrök és soffőri vizsgára készülők!

Ezt a könyvet egyetlen autózvezető sem nélkülözheti!

Szabályzat az autómobilok közlekedéséről szóló törvény alkalmazásáról.

(Függelékül a soffőrvizsgák előforduló leggyakoribb közrendészeti kérdések és feleletek magyar és román nyelven, továbbá szakkérdések és feleletek csak magyar nyelven.)

A törvényt magyarra fordította és a függelékét írta: Donner Kornel okl. mérnök, a marosvásárhelyi autózvizsgáló és soffőr-vizsgáztató bizottság szakértője. Ára 70"— Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében 78"— lej.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

KOTTAT, hangszert, lemezt, Bukarest új magyar zenészközléte szállít legolcsóbban. Kérjen árjegyzéket. „Scala” Bukarest, Str. Regala 9. 20304

GŐZKAZÁN ELADÓ, két magasnyomású, álló, hengeralakú gőzkazán, az egyik alig használt, engedélymentes, 4 atmos, és 1.7 m² fűtőfelülettel, a másik teljesen új, 6 atmos, és 7 m² fűtőfelülettel. — Copony Márton, Brassó, Kolostor-utca 22. I. 11097

Butor, saját készítményű, mélyen leszállított áron állandóan raktáron. Tartósság garantálva. — Biró Tamás, Obrassó, Malom-u. 34 sz. 11071

Üzemben megtekinthető műmalomberendezés és 30 H. P. Deutz-nyersolajmotor eladó. Érdeklődni Derestyé, 103. 11105

Lakatosműhely berendezés 12.000 lejért eladó. Máté Judit, Krizba (Brassó-megye). 11107

Lakás

Kiadó üzlethelyiség portállal és egy különbejáratú irodának is alkalmas nagy szoba. Brassó, Str. Murasnilor (Árvaház-utca) 7. 11061

DIÁKOK gondos ellátásban részesülnek Brassó, Gromes-u. 20. (Str. Dr. Felix 3.) 11112

KIADÓ 2 különálló irodának alkalmas szoba az iparosok székhezának palotájában, Brassó, Alsóvilla-utca 5 szám alatt. 11108

Vegyes

DR. JOANES MIKLÓS brassói közjegyző, irodáját a Hirsch-utca 7. alól a Regele Carol (volt Kapu)-utca 41. szám alá helyezte át. Hivatalos órák: fél 9-től fél 1-ig és 3-6-ig. Irodai telefonszáma: 679. 11098

Magyar anyanyelvű, perfekt román egyetemi hallgató előkészít középiskolai tanulókat minden tantárgyból. Román privátórákat felnőtteknek is ad. Ajánlatokat „Pontos” jelígre a brassói kiadóba kérek. 11111

MÉRLEG KÉSZÍTÉST VÁLLALUNK! — Cim „Franco Románánál”, Brassó, Virágosor 12. 11140

Elsőéves joghallgató, perfekt magyar-román alkalmazást keres ügyvédi irodában, bármilyen csekély díjazással. Szíves megkereséseket „joghallgató” jelígre a brassói kiadóba kérünk. 11111

Árcsökkenés mellett értékemelést

érhet el minden háztartás, hogyha kizárólag **tejszövelkezesi tisztított és pasztörizált tejet** használ.

Ára január hó 1-től

csak **2** — lej.

— Értéke azonban jóval nagyobb —

Minden üzletünkben kapható. — Palackos tej bármikor rendelhető. — Házhoz szállítva 8 lej.

Tejszövelkezesi Brassó

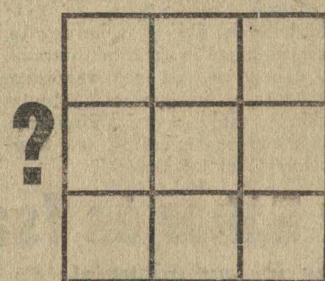
Vegye igénybe

a lapunkban hirdető cégeket és hivatkozzék a Brassói Lapokban olvasott hirdetésekre

2000 lej

készpénzben

kap mindenki, aki cégünkől egy áruválasztékot rendel az alatti 6 csoport valamelyikéből lej 225 árban (portóra és költségekre külön 35 lej) és ugyanakkor beküldi az alábbi rejtvény megfizetését.

Hogyan történik a rejtvény megfizetése?

A négyszög egyes kockáiba beírunk egy-egy kilencig terjedő számjegyet, olyan formán, hogy a függőleges, a vízszintes és az átló vonalaknál, az összedás eredménye 15-öt tegyen ki. A 15-ös összeg az összedásnál minél gyakrabban kell kijöjjön.

A csomagok tartalma:

1. csoport	2. csoport	3. csoport	4. csoport	5. csoport	6. csoport
1. Egy gyapjú trikó	1. Hat részből álló bőr pénzárca.	1. Gilette-védjegyű borotvakészlet 2. Egy Gilette-védjegyű borotvapenge 3. Egy Solingeni nikkel-olító házi használatra. 4. Egy elegáns cigarettatárcanikkellő. 5. Egy zsebkes, Solingeni márka. 6. Egy riasztó revolver, németgyártmány 6 től ény-nyel. 7. Kulcslánc bőrről, ára összesen 225 L.	1. Hajvágó gép, két rezerva kessel. 2. Egy cigarettatárcarevolver alakban. 3-4. Két pár mandzsetta. 5. Egy ezüst kereszt. 6. Hozzávaló ezüstnyaklánc. ára összesen 225 L.	1. Egy petróleumlampa. 2. Egy Solingen védjegyű borotva. 3. Egy Solingen védjegyű zsebkes. 4. Egy pár elegáns női harisnya bármilyen színben. 5. Egy pár férfi zokni különböző színben. 6. Egy cigarettatárcarevolver-alakban. ára összesen 225 L.	1. Kakuk fallóra 3 évi garanciával. 2. Egy nikkel dohányszelence. 3. Egy pár mandzsettagomb. 4. Egy cigarettatárcarevolver formában. 5. Egy kulcslánc bőrről. ára összesen 225 L.

1. A rejtvény-megfizetést legalább egy csoport áruválasztékra szóló rendeléssel együtt kell beküldeni, olvashatóan és tiszta papírra írva, a feladó által aláírva.
2. Minden személy, aki beküldi a rejtvény-megfizetést a megrendeléssel együtt, elismervényt kap tőlünk, amely feljogosítja a fentemlített prémium elnyerésére.
3. A 2000 lejes díjat mindenki megkapja, aki pontos megoldást küld be. Nem sorsjegyhúzás!
4. Rendeléseket és megfizetéseket csak 1931 január 31-ig fogadjunk el. 1931 febr. 15-én lesz a prémiumok kiosztása. Ugyanazon a napon a B. L.-ban közölni fogjuk a rejtvény pontos megfizetését és a nyerők listáját. Ez az utolsó határidő, amelyet nem fogunk meghosszabítani.
5. Kockázat nincs! Ha megrendelt áru nem fog tetszeni, úgy azt 8 napon belül visszavesszük és azonnal visszaküldjük pénzét.
6. Rendelésnél szíveskedjék csak a sorozatok számát: 1, 2, 3, stb. megjelölni.

Rendelések és megfizetések címzendők:

Depozitum Universal „BECO” Cernauti, Str. General Micescu 11.